Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 1-го ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 1, 1981 No. 226. VOL. LXXXVIII.

В Україні все ще відбуваються політичні процеси над націоналістами

Київ, УССР. — В Київській газеті „Радянська Україна" з 14-го листопада ц.р. знову появилося довге звідомлення про черговий політичний процес над українськими націоналістами, які згідно зі совєтською інтерпретацією, „займалися виключно бандитизмом, вбиваючи мирних жителів України". Совєтський суд — „показуха" відбувся цим разом в Городенківському районовому будинку культури, у якому проходило „виїздне засідання колеґії в кримінальних справах Івано-Франківського обласного суду". Судили двох колишніх націоналістів — В. Румигу, псевдонім „Сокіл", і Юрка Бутницького, псевдонім „Бурлака", обидва з Городенківського району в Івано-Франківщині, колишній Станілавівщині.

Совєтські чинники „подбали", щоб під час розправи в залі суду були „відповідні свідки" і „своя" публіка, яка на міґічний кивок КҐБістів підносила галас і вигукувала образливі слова, наприклад, „виродки", „недолюдки", „наймані вбивці" тощо. Обидва підсудні, пише „Радянська Україна", досі скривались в Совєтському Союзі під різними прізвищами.

„Терористичними актами. — написано у звідомленні газети, — оунівські головорізи намагалися залякати населення, перешкодити налагодженню мирного життя, відбудові зруйнованого війною народного господарства, зірвати пляни соціялістичної перебудови краю". Кого ж вбивали „банди ОУН-УПА", до яких належали обидва підсудні? „Радянська Україна" відслонюючи крайок занавіси, дає на це таку відповідь: „В селі Виноград вони повісили піонервожату Віру Григорівну Калмикову; смертельно поранили секретаря сільради Івана Михайловича Мазурика; вбили комсомолку Парасковію Василівну Сидір; поранили голову сільради Дмитра Юзефовича Олієвича". Значить, знищували, в першу чергу, московських зайд і тих, які „рвались" до співпраці з окупантом.

На процесі не приминули також „доброю згадкою" націоналістів за кордоном, які, як каже звітодавець „Радянської України", „прислуговуються новим хазяям і зводять наклепи на нашу країну".

Як і треба було сподіватися, совєтські чинники перетворили судову розправу над націоналістами на видовище, чи політичний мітинґ, де судді, прокурор, свідки, а навіть публіка засуджували „злодіяння" В. Румиги і Ю.Бутницького, яким не дано навіть можливости оборонятися. „З великим схваленням, - пише в кінці своєї інформації „Радянська Україна", — зустріли трудящі Городенківського району і всієї области вирок судової колеґії, яка визначила найвищу міру покарання (кара смерти) зрадникам Батьківщини, оунівським вбивцям Бутницькому Ю. І. і Румизі В.М.".

Д-р Мейс доповідатиме в Торонто про голод

Торонто, Онт. — Катедра українознавчих студій при Торонтонтському університеті у співпраці з Українським Науковим Інститутом Гарвардського університету спонзорує доповідь д-ра Джеймса Мейса, у неділю, 13-го грудня на тему „Український голод 1933-го року".

Штучний голод ранніх 30-их років досі ще не проаналізований докладно в історичних студіях. У наслідок того, ця українська трагедія забута у відношенні до інших прикладів ґеноциду й брутальности у 20-му столітті.

З огляду на те, українці Північної Америки фондують проєкт дослідів присвячених голодові, яким відає Український Науковий Інститут Гарвардського університету. Проєкт очолює відомий спеціяліст і автор багатьох книжок про сталінський період, д-р Роберт Конквест із Стенфордського університету. Його асистентом є д-р Дж. Мейс, член-кореспондент УНІГУ.

Доповідь д-ра Мейса заповіджена на год. 3-тю по полудні, у залі Debates Room, Hart House, Торонтонтського університету. Вступ вільний.

У ВАШІНҐТОНІ ПЕРЕВЕДЕНО РЯД ОБОРОННИХ АКЦІЙ

Вашінґтон (Я. Татомир). — Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України належить до тих нечисленних організацій, які вийшли поза вузькі стіни українського ґетто і ведуть дуже успішну працю, спрямовану на здобування для української справи, а зокрема для переслідувань наших дисидентів в Україні, належної уваги американського політичного світу.

Під час прийняття промовляє конґресмен Б. Доннеллі. Інші законодавці (зліва): Віллям Ґрей, Бенджамин Ґілман, Джеймс Неллі́ган, Чарлз Доґерті і Джан Конєрс. Справа — Уляна Мазуркевич.

Головний терен, на якому Комітет концентрує свої акції, це Конґрес ЗСА. За сім років існування Комітету, його члени (десять молодих жінок) відбули багато поїздок до Вашінґтону, де вони мали розмови із конґресменами, сенаторами або їхніми асистентами, вручали їм різні інформаційні матеріяли, складали свідчення про переслідування в Україні перед спеціяльними конґресовими комісіями, влаштовували демонстрації перед совєтською амбасадою, шукали і часто знаходили зв'язки з телебаченням і з американською пресою, щоб інформувати широку американську публіку про переслідування в Україні і про змагання українського народу до волі. Усе те філядельфійський Комітет робив у додатку до численних акцій на терені Філядельфії.

Одну з таких акцій у Вашінґтоні перевів філядельфійський Комітет у днях 12-го, 16-го і 17-го листопада ц.р., з нагоди ... ліття існування Української Гельсінкської Групи.

У днях 12-го, 16-го і півдня 17-го листопада, члени Комітету вели т. зв. „лаббі" відвідували конґресменів і сенаторів, передавали їм матеріяли про УГГ, вербували їх до конґресового Ад-гок Комітету для справ Балтицьких країн і України тощо. Тут варто подати що до вищезгаданого Ад-гок Комітету належить уже 59 конґресменів і сенатор Джан Гайнц з Пенсильванії і число членів цього комітету зростає в міру того, як українські організації у різних стейтах Америки відносяться у цій справі до своїх конґресменів.

У вівторок, 17-го листопада, по полудні філядельфійський Комітет влаштував демонстрацію перед совєтською амбасадою. У демонстрації цій взяло участь біля 60 осіб, у тому конґресмен Чарлз Доґерті. Був присутній представник радіовисильні Голос Америки.

Пізніше цього ж дня конґресмен Доґерті попросив Спікера Палати Репрезентантів часу для порушення „спеціяльної точки дня" — справи п'ятиліття існування Української Гельсінкської Групи. Після цього Доґерті і шість інших конґресменів виголосили заяви піддержки УГГ, а 25 інших конґресменів зложили до „Кон

(Закінчення на стор. 5)

Еспанський сенат одобрив приступлення Еспанії до НАТО

Мадрид, Еспанія. — Після схвалення більшістю нижчої палати еспанського парляменту вступу тієї країни до НАТО залежало вже тільки від Сенату остаточно приготовити правний ґрунт для цього. Сенат більшістю голосів 106 до 60 одобрив це і наступного тижня еспанський уряд внесе прохання на прийняття.

Після схвалення нижчою палатою парляменту закону про приступлення до НАТО ліві партії розпочали завзяту кампанію проти цього. З'єднаними силами еспанські соціялісти й комуністи організують масові демонстрації й інші публічні виступи, намагаючись не допустити еспанського уряду до цього кроку. Еспанська публічна опінія у своїй подавляючій більшості підтримує приступлення Еспанії до НАТО, бо цього вимагає інтерес країни. Проти приступлення Еспанії до НАТО виступила Москва, яка в тій справі зложила демарш у Мадриді, але це викликало зовсім протилежні наслідки. Еспанська публічна опінія й переважна частина преси засудила той російський виступ, як спробу втручування у внутрішні справи Еспанії.

Як подають з офіційних еспанських джерел, амбасадор Еспанії в Брюсселі, Бельгія, де міститься головна квартира НАТО, внесе письмо вже наступного тижня так, щоб на конференції міністрів закордонних справ НАТО 10-го або 11-го грудня її формально прийнято й тим уможливлено еспанському міністрові закордонних справ взяти в ній участь. Після того парляменти всіх 15 членів НАТО, згідно із законом, переведуть ухвалу про приступлення й прийняття Еспанії до цього тісного альянсу.

Соціялісти, які протиставляться разом з комуністами, приступленні Еспанії до НАТО покористуються чисто націоналістичними арґументами. Вони вимагають, щоб Еспанія поставила, як передумову до приступлення до НАТО звілнення Ґібральтару й передання його негайно в посідання Еспанії. Скала Ґібральтар, яка домінує повністю вступ з Атлянтійського океану до Середземного моря, є від 1704 року в посіданні Англії. Еспанія підтвердила це цілим рядом міжнародних договорів і протоколів, але пробудження націоналізму в тій країні в першій половині XX століття викликало зростаючу кампанію населення й різних еспанських партій за поворотом Ґібральтару до еспанського материка. Соціялісти також перестерігають, що приміщення баз НАТО на Канарійських островах може викликати сепаратистичні настрої серед тамошнього населення.

Політичні в'язні в Єгипті переїхали з тюрми до палати президента

Каїр, Єгипет. — Президент Єгипту Госні Мубарак ділами підтвердив свою заяву про те, що він послідовно шукатиме можливостей створити національно-політичний фронт усіх національних єгипетських угрупувань. Він звільнив без будь-яких передумов 31 видатних політичних в'язнів, яких арештувала влада на наказ колишнього президента Анвара ель-Садата й велів привезти їх автомобілями до палати президента на зустріч і нараду.

Один з найвидатніших в'язнів, найбільш відомий єгипетський публіцист і політик Мохаммед Гассанейн Гейкаль після цього заявив: „Це є величезна справа. Оце вперше президент приймає звільнених політичних в'язнів і відбуває розмови з ними". Серед звільнених в'язнів були представники різних національних політичних течій, а серед них п'ять колишніх міністрів, відомі політичні діячі й теоретики, вчені та професіоналісти.

Усі вони були арештовані у вересні цього року на наказ президента Садата після заворушень на релігійному тлі, до яких долучилися також різні опозиційні політичні елементи. Арештовано тоді 1,536, які належали до різних фанатичних ісламських сект, що протиставляться християнським коптам та єгипетському урядові, закидаючи йому, що він не респектує Корану й фундаментів ісламського вчення. Арештованих було також коло 150 коптів, які також належали до крайнього крила тієї християнської церкви й плянували організованою силою протиставитися мусулманам, поминаючи державу та її засоби. Більшість з тих, зокрема винні у вуличних заворушеннях, грабіжах, нищенні майна та вбивствах, будуть передані судам після закінчення слідства. Арештовані політичні діячі звільнені й слідство проти них припинено.

Заступник прем'єра Єгипту Агмед Фуад Моґіеддін, який брав участь з президентом Мубараком у розмові зі звільненими сказав: „Президент відчуває, що ця група звільнених допоможе відкрити нову еру у внутрішній політиці Єгипту. Дотепер такого прецеденсу не було, щоб в'язні зразу після звільнення з тюрми переїхали до президента, щоб започаткувати новий діялог".

Президент Мубарак звільненням 31 політичних лідерів започаткував великий зворот у єгипетській політиці, який повинен довести до мобілізації усіх національних сил у спільній праці й спільній боротьбі. Загальне положення в тому обширі ускладнюється, Москва щораз сильніше пенетрує його при допомозі своїх сателітів і сама безпосередньо, отже Єгипет, який є центром оборонної системи проти російського імперіялізму, мусить кинути всі свої ресурси й усі людські сили на фронт оборони.

(Закінчення на стор. 5)

В Канаді осягнено згоду в справі нової конституції

Оттава, Онт. — Канадський парлямент прийняв остаточно узгіднену резолюцію, яка буде передана парляментові Великої Британії, про прийняття нової канадської конституції. Проти тієї резолюції виступили тільки французькі сепаратисти Квебеку й провінція Квебек буде єдиною з десяти провінцій Канади, яка протиставиться цьому.

Неуступчива й нераціональна постава французьких сепаратистів на чолі з Рене Лєвеком довела їх до повної ізоляції в Канаді та до рішучого зменшення симпатій для їхніх вимог у світі. Жан Кретієн, міністер справедливости Канади, при великому ентузіязмі цілого парляменту, проголосив осягнену згоду федерального уряду, дев'яти провінцій Канади та двох опозиційних партій у справі нової конституції. Останній проєкт, в якому федеральний уряд на вимоги провінцій погодився піддати під провінційні компетенції питання рівних прав жінок та в якому поминено особливі права абориґенів-ескімосів та індіян — опротестували опозиційні партії, Нова демократична партія та проґресивні консерватисти. Тоді після коротких переговорів прийнято попередню версію федерального уряду, тобто встановлено назад в Закон про вольності — Билл оф Райтс — обидві вимоги.

Провінційний уряд Квебеку, очолений сепаратистом Рене Лєвеком і його партією, послідовно протиставився усяким намаганням привести до згоди всіх десяти провінцій та федерального уряду. Він вимагав особливих законів для французів Квебеку, які заперечували б різні громадянські права для всіх національно-культурних меншин у тій провінції. Всі провінції, як і більшість населення Квебеку тих вимог Лєвека і його партії не підтримує.

Тепер ще лише тільки один крок перед остаточним впровадженням нової конституції Канади, а саме передати її текст до британського парляменту, який на підставі британського Північноамериканського акту з 1867 року, що править дотепер за канадську конституцію, передасть усю конституційну владу парляментові Канади і тим самим визнає леґальність запропонованого тексту конституції та компетенції канадського парляменту доповняти його і міняти.

У світі

УРЯД МЕХІКО ЗАПРОСИВ ДО СЕБЕ МІНІСТРА закордонних справ Нікараґуа Міґуеля Брокмана, щоб вплинути на поліпшення стосунків між Нікараґуа і ЗСА. Сандиністський режим у Нікараґуа зразу після революційного перевороту й перебрання влади розпочав політику зближення з Москвою. На різних міжнародних нарадах і конференціях, а в першу черґу в органах ОН представники Нікараґуа підтримують совєтську політичну лінію. У внутрішній політиці уряд сандиністів послідовно проводить клясову політику, ліквідуючи середню верству та переслідуючи заможніші елементи населення. Але найважливіше це те, що Нікараґуа включилося в постачання зброї й інших форм допомоги лівим партизанам в Ель Сальвадорі. Як далеко зайшла співпраця уряду Нікараґуа з Москвою свідчить факт, що саме в той час, коли до Мехіко прибув міністер закордонних справ Нікараґуа, в Москві перебував міністер оборони Нікараґуа Гумберто Ортеґа Сааведра. Міністер Сааведра зустрінувся не лише з представниками совєтського уряду, але також з членами Політбюро комуністичної партії.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЬСЬКОГО УРЯДУ МЕНАХЕМ Беґін упав на сходах своєї хати й зломив собі стегно. Перевезений до шпиталю, він був негайно оперований. Операція пройшла з успіхом і лікарі заявили, що зламання мало типовий для цього віку — Беґін має 68 років — характер. Але все таки серед населення, як і в урядових колах Ізраїля виникає побоювання, що Беґін зближається до такого стану, в якому він уже не зможе як слід виконувати свої функції. Його серце працює незадовільно й він мав декілька легших серцевих припадків. Загальний стан його здоров'я також незадовільний. А саме тепер прийшов час для пожвавленої активности ізраїльської політики всередині й назовні. Відносини з Єгиптом вимагають постійної уваги. Незабаром Ізраїль звільнить решту Синайського півострова й у зв'язку з тим треба остаточно розв'язати питання міжнародного охоронного корпусу, що перебере охорону тієї частини території. Так само на відтинку загальних відношень з арабськими країнами є різні нові факти, які вимагають посиленої уваги.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО ЧЕХО-Словаччини повідомило, що в грудні відбудуться в Москві наради членів Варшавського пакту. Делеґації поодиноких країн очолять міністри оборони тих країн, але в їх склад увійдуть всілякі спеціялісти й представники інших державних ділянок з огляду на широку програму нарад. На одному з перших місць знову має бути проблема дальших подій у Польщі і становище держав Варшавського пакту до них.

ПРОВІНЦІЙНИЙ УРЯД КВЕБЕКУ, ЩО складається з франкомовних сепаратистів, ухвалив наложити вето на схвалення нової канадської конституції. Прем'єр квебекського провінційного уряду Рене Лєвек повідомив про це федерального прем'єра П'єра Трудо й на тій підставі зажадав від нього припинення дальших акцій в напрямі схвалення нової конституції. Одначе Трудо відкинув вимогу Лєвека. Все ж таки до остаточного голосування у федеральному парляменті не дійшло, бо дві опозиційні партії — Проґресивні консерватисти й Нова демократична партія — поробили заходи, щоб відсунути голосування, бо може, таким чином вдасться досягнути порозуміння з представниками квебекських сепаратистів. Всі ті маневри створюють небезпеку, що справа нової канадської конституції знову опиниться перед судами, а це проволікло б на деякий час проголошення.

ГРЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРИЙНЯВ БЕЗ засадничих змін плян нової політики грецького соціялістичного уряду під проводом Андреаса Папандреу. В додаткових виясненнях парляментові Папандреу підкреслив, що його плян в ніякому разі не змряє до виходу Греції із західнього альянсу, а тільки наставлений на осягнення таких змін у ньому, які краще захищали б інтереси грецького народу. Плян Папандреу парлямент прийняв 172 голосами проти 113. З того вийшло, що крім членів Панґелленського соціялістичного руху, партії веденої Папандреу, за ним голосували також два члени опозиції. Плян цей передбачує ступневу ліквідацію американських баз на терені Греції, вихід Греції з мілітарного елементу НАТО, на зразок Франції, ревізію грецького членства в Европейському спільному ринку, та великі суспільні реформи й соціялізацію численних підприємств.

Р. АЛЛЕН ПІШОВ НА ДОБРОВІЛЬНУ ВІДПУСТКУ

Вашінґтон. — Ричард Аллен, дорадник президента Роналда Реґена у справах крайової безпеки, заявив в неділю, 29-го листопада ц.р., що він попросив Президента про добровільну відпустку і звільнення його із щоденних зайнять аж до часу закінчення перевірки його справи Департаментом справедливости.

Як відомо, Р. Алленові закидають, що він приховав справу гонорару в сумі 1,000 долярів, які передали йому японські видавці жіночого журналу за допомогу у переведенні інтерв'ю з Першою Лейді Ненсі Реґен. Аллен, отримавши гроші, мав на думці передати їх до державної скарбниці і про це повідомив секретаріят свого відділу, але поклавши гроші до вогнетривалої каси, усі вони забули за готівку, яка лежала аж до часу поки бюро не перебрав інший урядовець. Тепер справу Р. Аллена, яку, до речі, роздувають засоби масової інформації, перевіряє Департамент справедливости і ФБІ, щоб встановити чи не було ще інших надужить зі сторони дорадника Президента.

Будучи на добровільній відпустці, Р. Аллен надіється, що він зможе біль ефективно виступити у власній обороні. Усі справи пов'язані із питаннями крайової оборони вестиме тимчасово заступник Р. Аллена адмірал Джеймс В. Ненс. Не зважаючи на те, що тимчасовий відхід Аллена був несподіванкою для всіх, речник Білого Дому заявив, що таке потягнення дещо злагіднить положення президента Реґена, на якого був тиск, щоб він звільнив свого дорадника з усіх виконуваних ним обов'язків.

В Америці

ПІСЛЯ 50 РОКІВ З ЧАСУ ВИКРАДЕННЯ і вбивства 20-місячного сина відомого летуна Чарлза Линдберґа знову відкрито цю справу. Як відомо, в справі цього вбивства був засуджений на смертну кару мешканець стейту Ню Джерзі Ричард Бруно Гавптман. Тепер, 45 років після страти Гавптмана, на вимогу його дружини, яка твердить, що її чоловік був невинний у цьому злочині, 90,000 документів і речових доказів виставлено для загального огляду. Першим дістав дозвіл до перегляду цих документів і речових доказів адвокат вдови Гавптмана. В цій справі зацікавлені ще дві інші людини; один із них — мешканець Бриджпорту, Мейн, а другий — мешканець Сан Франсіско. Кожний з них твердить, що власне, це він син Линдберґа, якого було викрадено, але, мовляв, не забито.

ДО БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ, ЯКІ ВЗЯЛИ участь у влаштуванні обіду для більше ніж 200 бідних людей в міссіонерській церкві біля Таймс Скверу, приєднався й Ірвін Гоммел з Джорджу, Айова. І. Гоммел, постачальник фармерських устаткувань, у своєму тяганому авті, навантаженому 30-ма індиками й двома тоннами одягу, проїхав 1,400 миль з метою допомогти вбогим. Одяг для бідних зібрали мешканці містечок і фарм середньо-західніх стейтів ЗСА.

В ТОЙ ЧАС, ЯК ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ЗСА намагається зформулювати новий філософічний напрямок після катастрофічної поразки у минулих крайових виборах, нове покоління демократів в Тексасі, виглядало б, зформувало його і, користуючись цим напрямком, виграє вибори часто великою більшістю голосів. Наприклад, в Гюстоні, Тексас, майже двома третинами всіх голосів, здобула пост посадника цього міста, 35-річна Кеті Витмаєр, перша жінка на цьому пості. Видозмінена демократична філософія цих нових демократів, т. зв. „нових проґресистів", полягає на поєднанні консерватизму із ліберальним становищем в суспільних справах, включно із потребами бідного прошарку населення, охорони довкілля тощо.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР БІЛОГО ДОМУ ДЖЕЙМС С. Брейді, який був тяжко поранений в голову під час атентату на президента Роналда Реґена 30-го березня ц. р. і перейшов чотири складні операції, вийшов в понеділок, 23-го листопада з лічниці університету ім. Джорджа Вашінґтона. Підтримуючись палицею і спираючись на плече своєї дружини, 41-річний Брейді сів до інвалідного візка, попращавшись наперед з обслугою шпиталя, яка дуже дбайливо ним опікувалася. Спеціялісти, які переводили операцію і визначували терапію для Дж. Брейді заявили, що стан його здоров'я значно покращав, але на протязі ще багатьох тижнів він повинен перебувати під сталим наглядом лікарів і час до часу навідуватись до шпиталю для продовження фізичної терапії. Пост Джеймса Брейді покищо залишився необсадженим, а його функції виконують його заступники.

ПО ДОРОЗІ ПОМІЖ НЮ ЙОРКОМ, А СЕУЛЕМ, Південна Корея, зникло два мільйони долярів, коли урядовці банку в Сеулі відчинили мішки, в яких мали знаходитися стодолярові банкноти, на своє превелике здивування, вони завважили, порожні, незаписані папери, вирізані на величину і зразок банкнотів. В справі цього крадежу ФБІ провадить слідство.

НА ПІДСТАВІ ІНФОРМАЦІЇ СЛІДЧОЇ СТЕЙТОВОЇ Комісії, викрито широкопоширене обманство, тобто втечу від плачення податків при закупівлі човнів на терені міста Ню Йорку. Комісія повідомила, що покищо, неозначене число торгівців човнами та фірми, які перевіряють справність і якість човнів, видаючи покупцям документи, затаїли неплачення податків їхніми покупцями які твердили, що вони набули човни в Делеварі, де не зобов'язує платність податків за набуті човни.

У ЧЕТВЕР, 26-ГО ЛИСТОПАДА, У НЮ ЙОРКУ за щорічною традицією відбулася, влаштована фірмою Мейсіс парада Дня Подяки. Процесія тягнулася почерез 43 бльоки — від Центрального Парку Вест, Бродвеєм до Геральд Скверу. В пошукуванні за догідним і якнайкращим місцем для обсервації — глядачі видряпувалися на верхи авт, телефонічних будок та інших підвищених місць. У параді взяло участь кількадесят тисяч дітей різного віку.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 12-го грудня 1981 року (до числа за новим календарем), та до 19-го грудня 1981 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мирова офензива Реґена і Брежнєва

Коли президент Роналд Реґен у своїй першій промові про закордонну і військову політику 18-го листопада ц. р. запропонував не ,,обмеження" стратегічної зброї, як про це говорили договори САЛТ I і САЛТ II, а знівечення її, то кремлівські володарі прийняли це, як пропаґандивний трюк. Проте, коли Леонід Брежнєв, який єднає у своїх руках пости генерального секретаря КПСС і його президента, насправді диктатора, прибув в чотири дні після того з офіційними відвідинами до столиці Західньої Німеччини Бонну, то негайно довідався, що ,,мирова офензива" Реґена — це не блеф, а поважний політичний акт, що його ввесь европейський Захід прийняв із захопленням. Не може бути сумніву, що в нарадах з канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом Брежнєв почув, що всі західньоевропейські члени Атлантійського Союзу (НАТО) стривожені встановленням в Західній Німеччині та в Чехо-Словаччині кругло 600 совєтських ракет типу СС-20 з атомовими головками, націлених на Західню Европу, і що европейські члени НАТО погоджуються прийняти на свою територію 572 американські ракети типу Першінґ, з дальшим засягом, як совєтські, — якщо СССР не забере геть оті свої ракети.

Чотири точки, що становлять суть пропозиції Реґена, поставили Брежнєва зразу в оборонну, а не офензивну, позицію. Ініціятива у справі безпеки і всього світу ясно опинилася в руках Америки. Цими чотирма точками є: 1) розрядити, себто унешкідливити 600 совєтських ракет в Европі в заміну за скасування пляну встановлення американських ракет на території Західньої Европи, 2) значно зредукувати совєтський і американський арсенал атомової зброї, довівши їх до рівного рівня, 3) переговорити про зредукування та збалянсування так званої конвенціональної зброї в Европі, і 4) вжити заходи, щоби не було несподіваної атаки з будь-котрої сторони та щоби третя світова війна не вибухла випадково. Щоби доказати, що СССР також свідомі остраху Західньої Европи й усього світу перед вибухом нової великої війни, Брежнєв заявив під час бенкету у його честь у Бонні, що СССР ,,докаже свою добру волю" і готов односторонньо, без уваги на рішення Америки і НАТО, ,,зредукувати частину атомових ракет на середню віддаль в европейській частині СССР. ,,Це мовляв, було б вступом до переговорів СССР з Америкою, які мають розпочатися 30-го листопада ц. р.

Очевидно, що такий ,,миролюбний жест" Брежнєва не має найменшої реальної вартости. Він не згадав ні словом про совєтські ракети, які встановлені поза територією СССР, в Східній Німеччині і Чехо-Словаччині. І все те, що діється на території Совєтського Союзу, діється насправді за залізною завісою бо Москва ,,принципово" не дозволяє на будь-яку контролю, чи її обіцянки виконані. Зрештою, навіть, якщо б дійсно Москва зредукувала свій арсенал ядерної зброї, чи як би пересунула існуючі в Східній Німеччині і Чехо-Словаччині ракети дещо на схід — то вони все ще могли б поцілити Париж і Лондон. Реґен пропонує знищити атомовий арсенал — Брежнєв далі вважає, що це ,,пропаґанда", — але такою своєю неґативною поставою розкриває очі всіх европейських пацифістів і країн ,,третього світу", — хто насправжній ворог світової безпеки.

Однак на цьому не кінець турбот совєтського диктатора. 16-го листопада ц. р. Брежнєв виголосив промову, передавану через совєтські радіо й телевізію, в якій у надзвичайно чорних барвах представив економічний стан Совєтського Союзу. Він виявив, що вже в третій з черги рік прийшов в СССР неврожай і що продукція нафти і сталі далеко не досягнула передбачених норм. Брежнєв закликав громадян СССР до затиснення пояса: коли за ввесь час існування СССР його громадяни терпіли від надмірних видатків на збросння коштом продуктів першої потреби, то ця політика ,,гармат", а не ,,масла", буде продовжуватися дальше.

Кореспонденти західньої преси у Москві передбачують, що невдовзі Москва заведе у Совєтському Союзі карткову харчову систему, таку, як вона вже завела в Польщі. Тому Москві страшенно залежить на господарських взаєминах із Заходом, вона купує знову в капіталістичних країнах, як Америка, Канада й Австралія, збіжжя, і тому можна вірити, що Кремль не бажає собі нової великої війни, якої не можна вести, не маючи сильної економіки і повних шпихлірів зерна. Невдача експерименту з Афґаністаном та затіснення приязних зв'язків Америки з Савдійською Арабією затьмарили надію на заволодіння обширом перської затоки. Первісна радість з убивства єгипетського президента Анвара Садата виявилася передчасною: впливи Совєтського Союзу на Близькому Сході не покращали. Алярми Фіделя Кастра, що ЗСА ніби затівають наїзд проти Куби — це тільки додатковий клопіт.

Українська народна мудрість каже: ,,До часу дзбанок воду носить"...

Василь Федорончук

СТРАТЕГІЯ ЗСА НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

I

Американський Сенат 29-го жовтня ц. р. схвалив продаж п'ятьох розвідочних літаків типу Авакс Савдійській Арабії — 52 голосами проти 48. Обрахування передодня приписували двопартійній коаліції, ворожій до проєкту, 57 голосів на 100.

,,Психологічний бліц", кинутий особисто Реґеном з безпрецедентною інтенсивністю, викликав повну зміну ситуації. В двох днях до голосування Президент запросив на розмову до Білого Дому по одному всіх непевних або противних цій трансакції сенаторів у масивному зусиллі ,,переконування", чергуючи натиск і усмішки, обіцянки протеґувань і заклики до національного інтересу.

Пересунення дев'ятьох голосів, яке йому дало перемогу, відбулося між ранком і пополуднем у середу, 29-го жовтня (голосування почалося було о 5-ій годині пополудні). Якраз в останній хвилині один з ,,непевних", демократичний сенатор стейту Небраска, Зорінскі, рішив перейти від ,,ні" до ,,так" на користь проєкту АВАКС. Віддаючи пошану здібності переконування Реґена, Зорінскі, висловився з дотепом: ,,Цьому Президентові пощастило б навіть продати лід ескімосам".

У результаті перемога Реґена завдячується ,,стратеґії риску—, яку він зумисне застосував. Анґажуючи ґрунтовно весь свій престиж у питання АВАКС, Реґен вклав його в рамки випробування у відношенні до свого президентства і прийняв риск, що програма могла б пошкодити катастрофічно його здібності керувати державною політикою. І саме він вжив цієї можливости як важіль, щоб змінити початкову аритметику розташувань в Сенаті.

Із республіканцями він вжив цього арґументу, що неґативне голосування наразило б на важкий риск міць республіканського уряду, з відгомоном в його середині. З демократами використав арґумент, що програ Білого Дому позбавила б усякої ефективности й вірогідности закордонну політику ЗСА. Себто з першим — заклик був до ,,партійної солідарности', з другими — до ,,потреби забезпечити державний інтерес" ЗСА. Стратеґія діяла і тепер Реґен отримує користі на обидвох фронтах.

У внутрішній політиці перемога (яка, хоч і з мінімальною різницею голосів в аритметичному рахунку, набрала великого психологічного значення) зміцнює його політично саме в моменті, в якому накопичування економічних труднощів ,,гризло" його опорну базу в Конґресі та країні.

У міжнародній площині він міг виказати в конкретний спосіб ефективність і вірогідність свого керівництва в закордонній політиці й одночасно забезпечив собі ширшу можливість маневрування у складній середньо-східній групі.

Протест Беґіна проти голосування Сенату був урахований і Білий Дім переконаний, що ,,рани" відкриті з Ізраїлем, будуть швидко загоєні. Це підтвердив, зрештою, ізраїльський амбасадор у Вашінґтоні Еврон, заявляючи, що тісний і особливий зв'язок приязні між ЗСА і Ізраїлем перевищує всяку тимчасову незгоду, яка могла б виявитися між нами."

Коментуючи голосування, Реґен хотів негайно підтвердити ,,непохитне зобов'язання ЗСА в справі захисту безпеки Ізраїля. В свою чергу державний секретар Гейґ не завагався підкреслити, що Вашінґтон вживе заходів для того, щоб сучасне співвідношення сил на Середньому Сході в користь Ізраїля в майбутньому не змінилося. Сподіваються, між іншим, що американський Уряд прийме ізраїльські вимоги нового постачання модерної зброї, ,,скерованої на зрівноваження" продажу ,,Авакс" Савдійській Арабії.

Наступного дня після перемоги в сенаті про АВАКС, Реґен вислав паралельно особисті листи ізраїльському прем'єрові Беґінові й савдійському королеві Каледові, діючи таким чином з швидкістю на двох фронтах: на ізраїльському, щоб розвіяти занепокоєння, яке там викликало голосування в сенаті, і на арабському, щоб використати користі, які воно дало ЗСА в дипломатичній грі на Середньому Сході.

У листі до Беґіна, Президент підтвердив ,,зобов'язання" ЗСА подбати про те, щоб Ізраїль зберіг свою сучасну ,,позицію військової й технологічної переваги" над арабськими країнами району. Цю саму тему заторкнув дорадник Білого Дому для державної безпеки Ричард Аллен в телевізійному інтерв'ю 30-го жовтня: ЗСА не дозволять, — і Президент це сказав дуже виразно, — щоб сучасна військова перевага Ізраїля на квантитативному й квалітативному рівнях зменшилася." У такому контексті Аллен дав зрозуміти багатозначним натяком, що Вашінґтон у майбутньому готується позитивно розглядати вимоги Ізраїля дальшого постачання модерної зброї, яка б ,,зрівноважила" воєнний матеріял, що його отримує Савдійська Арабія.

У листі до савдійського короля Календа, Реґен висловив побажання ,,тісної співпраці" між урядами ЗСА і Савдійської Арабії — ,,в намаганні осягнути цілі миру, безпеки й добробуту" на Середньому Сході.

Продовження буде

Анатоль Камінський

В ПОЛОНІ КОМПЛЕКСУ „КОЛЕКТИВНОЇ ВИНИ"

I

Українсько-жидівська дискусія, чи точніше дискусія на тему жидівсько-українських відносин в минулому і сучасному, яка вже від довшого часу — з перервами — ведеться на сторінках жидівської і української преси, явище не лише позитивне, але й конечне. Вона потрібна не тільки з чисто політичних причин, але й певних етично-психологічних моментів, які й спроможні творити ширший і глибший клімат, на базі і в контексті якого можуть наростати здорові, дружні і обосторонньо корисні політичні контакти, зв'язки і співпраця.

Говорячи про етично-психологічний аспект стосовної матерії, ми не маємо на думці, очевидно, ще одного чергового повторення взаємних осудів, кривд, обвинувачень і т.п., що їх не раз не можна виправдати жодним й найбільш ,,ліберальними" психо-етичними катеґоріями, хоч їх завжди можна роз'яснити і пояснити такою чи іншою раціоналізацією, згідною з логікою, а тим більше з ,,сентиментами" кожної із сторін, у кожної на свій спосіб.

Але не про те йдеться. В даному випадку ми маємо на увазі певні комплекси ,,етично-психологічної натури", які вже так глибоко закорінилися в ментальності одного чи другого народу, що й часто діють вже підсвідомо. Йдеться в першу чергу про комплекс колективної відповідальности, який покутує по обох сторонах і який є перш за все категорією психологічною, що її потрібно чим скоріше позбутися, залишаючи минувшину для холодної студії історії, і формуючи наші сучасні відносини без будь-яких комплексів на базі доброї волі і доброзичливости та спільности національних інтересів.

Перечитуючи статті з обох сторін не можна аж ніяк визбутися враження, що якраз перш за все оці психологічні виміри в конфліктовій матерії, які випливають з комплексу колективної відповідальности, є головними перешкодами у спілкуванні і нормалізації відносин між нашими народами. Найбільш упрощені формули цього комплексу: ,,це всі українці антисеміти" і ,,всі жиди антиукраїнці".

Не треба, хіба, сьогодні доказувати, що всяка засада колективної відповідальности чи вини є неморальною, неетичною і передусім несправедливою. На жаль, цю самозрозумілу істину дуже часто забувають і обходять в контексті різних подій і фактів, підбираючи їх і розцінюючи якраз під кутом такої, а не іншої втертої ,,традиційної" ментально-психологічної перспективи, яка не може переступити через поріг колективної відповідальности. Тим самим ці чисто ментально психологічні елементи впливають теж неґативно на інші аспекти нашого спілкування, які вже не лише з гуманного, загальнолюдського і морально-етичного погляду вимагають нормалізації відносин між нашими народами, але є доцільні, а то й конечні з штандпункту національних інтересів обох народів.

Чейже ніхто не може заперечити, що в інтересі жидів і українців є нормальні, приязні відносини між жидівською меншістю в Україні й українським народом. Якщо ж хтось твердить, що навпаки, — що в інтересі жидівської меншости є бути у конфлікті з народом, який живе на українській землі, то тут з ним дефінітивно щось невпорядку і цю справу слід перевірити з ділянки політики у ділянку неврології. Жидівсько-український конфлікт шкідливий не лише українцям.

Він шкідливий теж жидам з дуже простої причини: він послаблює жидівський потенціял у змагу з українським, він дає можливість заанґажувати себе в ролю спільника російського імперіялізму не лише по відношенні до українців, але й самої жидівської меншости і він за ціну евентуальних суспільно-економічних концепцій, чи поширення еміґраційних можливостей збоку совєтського режиму, наражує цілий жидівський потенціял в Україні (і поза Україною в Союзі) на закріплення отого комплексу колективної відповідальности за цілою меншістю, з усіма його імплікаціями тепер і на майбутнє.

А передусім він ставить у певну залежність і підлеглість жидівську меншину від російського імперіяльного центру, який не лише у стосуванні засади ,,divide et impera", але теж по відношенні до ,,мурина, який зробив своє" виявляє свою ,,вдячність" у куди більш радикальний і невдячно-безоглядний спосіб, ніж всі дотеперішні, інші імперіялісти від споконвічних часів.

Зрештою, пригадаймо, що т.зв. концесії в справі еміґрації і подібних справах жидівська меншина не заслужила" собі аж ніяк службою для імперіяльного центру,а навпаки здобула їх якраз у боротьбі, у спільному фронті з іншими народами і при піддержці Ізраїля та Заходу взагалі.

(Продовження буде)

З господарського життя

Клопоти американської сталевої індустрії не дають особливих виглядів на швидке покращання відносин у тому промислі. Американська сталева промисловість мала довгі десятки років забезпечений величезний унутрішній ринок збуту, завдяки постійно зростаючому запотребуванню автомобільної промисловости, виробництву холодильників і інших виробів щоденної потреби. Завдяки тому промисловість не присвячувала відповідної уваги модернізації, впроваджуванню нових методів, будові нових промислових споруд. Зате щораз більша частина прибутків сталевої промисловости припадала на заробітні платні. Останніми роками по черзі почали падати на американську сталеву промисловість щораз то нові лиха. Фабрикація щораз кращих пластичних мас забирає від сталі щораз нові ділянки. Модерніша сталева індустрія закордону, яка ще й до того має дешевішу робочу силу, постачає кращу сталь і за нижчі ціни. Вкінці прийшов застій в продажу авт. Ринок американської сталі зменшився наполовину і немає виглядів на покращання. Не зважаючи на податкові полегші, захисне протекційне законодавство, заводжене спеціяльно для виробів сталеварень, американська сталева індустрія стоїть перед вибором коштовної перебудови, менших заробітків і менших заробітних платень та інших користей для робітників, або дальшого спаду.

1982 рік — це рік нових контрактів між робітничими юніями й великими компаніями. Господарські умови погіршали до тої міри, що керівництва юній, дуже обережні у висуванні своїх дезидератів, а щебільше в проґнозах страйків. Ще донедавна страйк як засіб в боротьбі за підвищення заробітної платні і інших користей був дуже популярний в ЗСА. Хоч не раз страйки приносили величезні втрати загальноамериканській економіці, але юнії ніколи цього не брали до уваги. Тепер положення драстично змінилося. До всіх інших невигод для юній долучується й те, що продуктивність американського робітника дуже впала, а якість його продукту відстає від світових стандартів. Знавці передбачають, що вимоги юній будуть мусіти обмежитися до нижчих як 10 відсотків підвишок, що і так буде новим великим тягарем для виробництва здобувати світові ринки для американського продукту.

Під натиском зростаючих труднощів і маліючого ринку лівійський режим Муаммара Каддафі змушений ревідувати свою політику цін на нафтову ропу. Лівія намагалася завжди продавати свою ропу по цінах на декілька долярів вищих від загальноринкових. Та політика мала успіхи, поки продаж на ринку була нижча попиту й Лівія й Лівія могла дістати вимагану ціну. Тепер подаж ропи значно вища від попиту, а крім цього є вигляди, що подаж зростатиме, а попит триматиметься на приблизно тому самому рівні й Лівія змушена замість диктувати ціну — знизити її до загального рівня.

В свідомості англійців глибоко закоренилася пам'ять про нелеґальні акції юній проти англійського парляменту і консервативного уряду, які скінчилися упадком уряду і потягнули за собою глибокі наслідки в англійському житті. Теперішній консервативний уряд Марґарети Тачер після основної підготови приступив до введення законів, які внеможливлювали б це на майбутнє. Крім цього уряд впевнений, що в основі англійських господарських труднощів є між іншим також асоціяльна поведінка і завеликі управнення трейдюнійонів та їхніх проводів. Тому Марґарет Тачер заповіла в парляменті впровадження нових законопроєктів про реґуляцію праці трейдюнійонів, норм їхнього поступування та їхньої відповідальности супроти всього суспільства. А Норман Теббіт, міністер праці, з'ясував перед парляментом основи нового законодавства. Виступ Теббіта і його висновки опозиція Лейбор партії зустріла бурхливими виступами й заповіла рішучу довготривалу боротьбу проти змін, що їх хоче впровадити уряд.

Як це звичайно буває в часі загальносвітового господарського застою, між державами, підприємства яких конкурують у постачанні різних дібр і виробів, постають нові конфлікти. Конфлікти й напруження між господарськими колами Японії і ЗСА — річ не нова, бо японська промисловість послідовно втискається на ринки, доміновані дотепер американцями. Американський господарський світ уже не раз звертався за інтервенцією до Уряду ЗСА і той здебільшого інтервеніював в користь американських підприємців. В Японії тепер перебуває секретар Скарбу Доналд Ріґен, який закінчив поїздку по КНР. Ріґен відбув розмови з представниками головного японського господарського міністерства МІТІ-міністерство міжнародної торгівлі і індустрії. В часі тих розмов він запротестував проти японських плянів завести охоронне законодавство для японської алюмінійової індустрії. Ріґен загрозив японцям, що коли вони впровадять ті нові норми та продовжуватимуть ввізне мито на американські алюмінійові вироби, то Уряд ЗСА поробить зі свого боку відповідні протизаходи.

Оксана Лукашевич-Полон

СИЛУЕТ МИНУЛОГО ВЕНЕЦІЇ

Венеція та її минуле захоплюють та зворушують нас своїми споминами.

Линемо уявленими шляхами назад до Венеції, по мерехтливих-нефритних водах, над якими розноситься спів ґондольєрів та плюскіт їхніх весел.

Венеція завжди була чарівною! — По той бік, почерез лагідний, ніжний, сіро-блакитний простір, видніють в далечині обрії, вежі Венеції, що відбиваються у водах лягуни. Зближаємося до цих веж, освітлених першими проміннями сходячого сонця.

Мерехтливі води лягуни відбивають у собі будівлі, котрі стоять над ними, збільшуючи цим велич цього міста. — Ця незвичайна і дивна картина захоплює нас цілковито. На момент забуваємо темні, бурхливі початки Венеції, її стародавню історію.

Вдивляємося в далечінь. А там далеко, на обрії, води грають кольорами, відбиваючи в собі напереміну блакить неба та глибінь води.

Ми прорізуємо шлях почерез лягуну Венеції, а тут і там зір паде на довгі, яскравозелені смуги води, котрі простягаються в далечінь. А соняшні проміння граються на поверхні води, освічуючи ці смуги, ці кришталеві хвилі!

Впливаємо, немов поміж стіни-лябіринт заселеної Венеції, котра стоїть відтята від решти світу, колискою моря, лягуною.

Ляґуна, що оточує Венецію була й є притулком та захистом для неї. А пісковий годинник, здається уже добігає до кінця, бо проминаюча слава Венеції виставлена немов на останнє прощання! — Каміння із мурів Венеції поволі кришаться та падають назад у воду лягуни... Та понад усе Венецію огортає чар і краса довколишньої живої, повної верви природи! Ця краса, здається, є ще більше ніжною та делікатною в теперішніх часах, коли її будуччина захитана.

Венеція — це небуденний та прегарний сон! Це поезія вироблена з каміння, написана історією на водах лягуни! Венеція є певного роду абсурдом, бо її вулиці бруковані не камінням але водами...

Чотирнадцять соток років тому назад, на горизонті материка Італії, появилися дивні огні-пожари, котрі мішалися із проміннями заходячого сонця, котре кидало свої останні проміння на свіжі руїни міста! — Лемент та стогони безлічі людських голосів розносилися в далечінь... Ці жевріючі вогні руїн міста на материку спричинили хвилі нападаючих жорстоких навал Аттіли та гунів. А населення, втікаючи від їхніх шабель, знаходили захист на пісках і водах лягуни. — Чи ж не був це подиву гідний задум, заснувати місто на цьому величезному, мілко-водному басейні води?

Все далі й далі від материка, на хребтах пісків, ці перші біженці ставили свої сховища. І саме тут, в цій лягуні, лежить таємниця тисяча п'ятсотого існування Венеції.

І так, як кожне місто, так і Венеція була заснована на людській крові й посвяті ! Покоління за поколінням уважали, що існування є тісно зв'язане з цим місцем їхнього перебування... І це чудове довкілля стало для цих поколінь, немов екраном-тлом, що на ньому відбилися їхні багатогранні, творчі спроможності. На протязі століть, постав тут дивний діялог-розмова поміж людиною та водою... А перші структури з дерева та висохлого болота змінялися на більше тривалі.

Венеція виплила з вод лягуни, немов якась водяна істота, починаючи своє існування, як біженець а кінчаючи, як могутня імперія, багата, незалежна! Вона зі своєю морською, непереможною потугою, була найбільшим пострахом середньовіччя! Бажання Венеції існувати цілком окремо від материка Італії, стало її найбільшою характеристичною таємницею... Елементи грецьких, арабських, жидівських та інших національностей, проявлялися не тільки в щоденному житті Венеції, але рівнож в архітектурних зразках її будівель. — Не диво, що тут минувшина проіснувала до теперішніх часів. Вона залишилася майже незмінною! — Її острівці, канали та монументи, затримують її незмінний характер. — Тільки у Венеції можна відчути, що ми справді — в іншому світі... Під цим оглядом їй не може дорівнювати ніяке европейське місто.

Хто може себе вповні віддати Венеції, із захопленням та запалом, яке їй належиться, то щойно тоді зможе відчути, що він вже не — чужинець для неї, бо вона відкриє йому, свої давно збережені таємниці! — Поспішному подорожникові, Венеція дасть змогу доторкнутися тільки до свого зовнішнього, поверховного вигляду!

Сьогодні, кожний відвідувач Венеції кілька кроків від гамірного руху головних доріг міста, може знайти тихі та спокійні вулиці-канали, де справді, душа середньовіччя ще живе, де існує ця духова та мистецька столиця із своїми невичерпаними скарбами минулого!. По цих вулицях-каналах, чути тільки шелест-шепіт води та видно ґраціозно перепливаючі ґондолі.

Венеція, це здається, єдине в світі місто зі своєю специфічною індивідуальністю! Місто мерехтливих, безшумних вулиць-каналів! Місто романтичних пісень ґондольєрів, розкішних палат, які немов дивляться у свої водяні відбитки, несучи нас із собою у спомини давноминулого! Байдуже та спокійно глядять ці будівлі на ті численні покоління, котрі ось тут, попри них перепливали цими тихими водами, на протязі століть...

День за днем, рік за роком, століття за століттям, Венеція все та сама! Чи в таємничих лягунах ночі, чи в блискучих ранках сходячого сонця, вона живе своїм власним, питомим життям почерез віки! Час є майже безсильний знищити її давню та оригінальну індивідуальність!

Венеція важко захищала своє існування! Однак залишилася б живою в людській пам'яті навіть тоді, якщо б щезла у пісках та водах лягуни!

У Венеції є завершена не лише артистична але й романтична цілість. Це форма краси, на яку можемо дивитися не критично, бо це означало б, що ми її порівнюємо з іншим містом, а вона занадто індивідуальна! Вона приваблює нас вічним чаром давнини, котра проіснувала незмінною до наших днів.

Скромно почала Венеція свій прихід до влади. Спочатку монополія соли, опісля рибна торгівля, були джерелами добробуту Венеції. Її торговельна аристократія стала прихильниками Візантії, а даючи притулок єрархові Равенни, здобуває рівнож торговельні права з Равенною.

(Закінґення на стор. 5)

Музика в Службах Божих

Часто буває, що коли появиться серед українців помітний талан, то земляки не надто ним цікавляться, бо кажуть — „це свій". Але чужинці вміють його „віднайти", видвигнути його вартість на денне світло, зпопуляризувати, а потім заставити його працювати для себе, так, як це було з Дмитром Бортнянським й іншими нашими визначними постаттями, світськими та духовними, протягом історії.

Трапилося так, що о. Зенон Злочовський наслідком воєнних подій опинився був на терені Польщі і там розвивав свою композиторську творчість. І ось одна зі скомпонованих ним Служб Божих, під назвою „21-ша" була наспівана в Кракові на магнетофонну стрічку і післана до одного з найвизначніших авторитетів церковної музики в Польщі — професора Консерваторії у Варшаві о. Генрика Новацького, з цікавости, що він скаже.

Отець проф. Новацький бував на Сході, пізнав наш східній обряд і східню духовість. Він жив 3 роки в Києві (1914 - 1917). У вільних хвилинах він заходив до українських церков і прислухувався співові хорів. Після вибуху революції повернувся до Польщі, їздив часто до Львова, щоб послухати відправи в катедрі св. Юра. Набрав великого сантименту до нашого східнього обряду і церковної музики.

Буває що чужинці, пізнавши наш обряд, стають його приклонниками, а навіть ентузіястами. Ба щобільше, о. Новацький брав участь в унійних конференціях в Пинську. Там зустрічався з о. ректором Йосифом Сліпим та з професорами Богословської Академії, котрі були головними прелеґентами на тих конференціях.

Пізнавши, отже, ближче о. проф. Новацького, сподівалися, що його оцінка Літургії, скомпонованої о. Злочовським і наспіваної чотирма жіночими голосами, буде професійна, правдива та щира.

Ось лист о. Новацького до виконавців Літургії, написаний 12-го березня 1965 року.

„Вельмишановні і Достойні хористи Східнього Обряду з Кракова ! Сердечно дякую Вам за милесерцю виконання Св. Літургії, що її скомпонував о. Зенон Злочовський. Я вислухав її награння на магнетофоні. Так дуже тішуся, бо перший раз вдарила мене священність музики тої Служби Божої, а ваше одуховлене виконання впровадило мене в надприродну красу. Цей твір торує новий шлях в розвої церковної музики, яка в своїх визначних музичних особистостях давала нам високу клясу під музичним оглядом, але позбавлену надземського, взнеслого, одуховленого намащення.

Я речник священного григорянського співу, ще раз засилаю Вам слова сердечного признання і подяки за популяризацію тої Літургії через магнетофон і з цілого серця бажаю, щоб Ви стали носіями духа і священної структури тої Св. Літургії. Так, щоб Ваше апостольство помножувало і збагачувало круги цього роду священної церковної музики для правдивої Божої хвали та для підкріплювання й ушляхотнювання людських сердець. Ваш звеличник о. Генрик Новацький, бувший диригент Варшавської Катедри, професор Семинарії і Консерваторії."

Лист цей, наведений в перекладі, вдаряє нас безпосередністю професійної оцінки. Проф. Новацький наслухався був наших хорів у Східній і Західній Україні. І там і тут композиторами були переважно світські особи, що мимоволі впроваджували до церковної музики елементи світської музики, „позбавленої — як він каже — „надземського, одуховленого намащення". На початку свого листа о. проф. Новацький вказав на різницю, яка є в музиці о. Злочовського, бо о. Злочовський базує свою музику на нашій традиції, на київських розспівах XVII сторіччя.

Це іронія нашої української дійсности, що чужинці відкривають нам очі та вказують нам, як привернути та піднести достойність і повагу нашої церковної музики, її священний характер.

Великої прослави зазнав композитор о. Злочовський, коли його 15-ту Службу Божу на мішаний хор проспівав один із найкращих польських хорів — мистецький Хор Філгармонії Опольської на Міжнародному фестивалі кантатної музики у Вроцлаві 1979 року. Ця точка була великою атракцією і предметом захоплення. Варшавське радіо передало цю Службу Божу вцілості. Похвальна рецензія ред. Струмінського була поміщена у варшавському „Нашому Слові".

На американському терені о. митрат Злочовський вже чотири роки. Зараз він є парохом церкви св. Архистратига Михаїла коло Філядельфії (Святомихайлівська Гірка). Отець Злочовський студіював контрапункт і композицію, а також сольо-спів (бас-баритон) у Вищій Музичній Школі у Варшаві в 1949 — 1952 рр., вже бувши священиком, коли його перенесено з Лемківщини на польські землі.

Вже дехто з церковних достойників висловився за потребою в нас духовної музики. Архиєпископ коадьютор Любачівський, довідавшись, що о. митрат пише духовну музику, сказав йому: „Нарешті !" Отець Блажейовський при зустрічі з о. Злочовським висловився: „Композиції світських композиторів бувають добре виконані добрими голосами, але це не є молитва — це театр".

Ще один голос опінії з Америки. Старша віком професорка музики Дарія Гординська-Каранович написала: „Наша спільнота повинна звернути далеко більшу увагу на церковні твори о. Зенона Злочовського. Він продовжує традиції нашої церковної культури, поєднуючи їх з нашим глибоким релігійним відчуттям сучасности і нашої духовости. В особі нашого скромного священика ми бачимо талановитого церковного композитора.".

Композиторський дорібок о. митрата З. Злочовського великий: 16 Літургій на три голоси. В тім, вісім на мішаний, чотири на чоловічий і чотири на жіночий хори; 24 Літургії на чотири голоси, в тому 8 на чоловічий, 8 на мішаний, 8 на жіночий хори; 24 Архиєрейські Літургії — шістьголосові, в тому — 8 на мішаний хор, 8 на чоловічий і 8 на жіночий хори; вісім Патріярших Літургій, кожна на 12 голосів мішаного хору. Разом — 72 Літургії, що обіймають 6,983 сторінки дванадцятки.

Дня 20-го жовтня ц.р. на запрошення Філії Українського Католицького Університету в Філядельфії о. митрат Злочовський дав доповідь про духовну музику. Хід думок о. прелеґента я з'ясував в цій статті. На закінчення доповіді присутні прослухали з магнетофону частину 15-ої Служби Божої о. композитора, а при чайку і солодкім відбулась оживлена дискусія.

Хочеться вірити, що в недалекій майбутності духовна музика стане в нашому церковному житті предметом загального зацікавлення. Заходами міродайних церковних чинників (маю тут на думці Митрополита Стефана і Єпископа - Помічника Роберта, котрий є ентузіястом київських наспівів та знатоком і любителем свого обряду) та, очевидно, при помочі церковних хорів духовна музика пошириться і дасть гідне свідчення про наш славний східній обряд, який у всіх формах Богопочитання Слуга Божий Митрополит Андрей окреслив був коротко трьома словами „Наше рідне благочестя".

Юліян Колтун

Андрій Заплатинський — концертмайстром симфонічної оркестри

Від вересня цього року новим концертмайстром Сиракюзької симфонічної оркестри, диригентом якої є Кристофер Кін, став 34-річний українець, скрипаль-віртуоз Андрій Заплатинський. Він прибув сюди з дружиною Дженіс із Синсиннеті, Огайо, де він був співконцертмайстером Синсиннетської симфонічної оркестри.

Андрій Заплатинський

В минулому А. Заплатинський був членом Роттердамської філгармонічної оркестри в Голляндії та Дітройтської і Міннеаполіської симфонічних оркестр. Він також грав в Американській національній оркестрі Морської фльоти та виступав у різних урочистостях Білого Дому, включно з весіллям дочки колишнього президента ЗСА Линдона Джансона Лінди з Чаком Раббом, недавно обраним губернатором стейту Вірджінія.

Концертмайстер Заплатинський народився у Німеччині, а виростав у Філядельфії, де закінчив українську парафіяльну і середню публічну школи та був учнем Школи Українознавства. Від п'ятого року життя він брав лекції гри на скрипці у проф. Петра Пруса, а опісля навчався в Музичній школі „Сеттлмент" у Філядельфії. Академічний диплом з музикології він одержав в університеті Індіяни — Блумінґтон. Від дванадцятого року життя він грав у симфонічній оркестрі хору „Кобзар" під диригентурою д-ра Антона Рудницького, який впровадив його у світ симфонічної музики.

Андрій Заплатинський, новий концертмайстер Сиракюзької симфонічної оркестри, швидко став відомою особистістю музичного світу Сиракюз. В обидвох місцевих щоденниках появилися обширні статті про нього, відмічуючи завжди, що він українець. Місцеві музичні кола, як і також канцлер Сиракюзького університету д-р Мелвин Еґґерс влаштували для нього низку прийнять з участю запрошених гостей, щоб у цей спосіб привітати нового концертмайстра Сиракюзької симфонічної оркестри. Треба додати, що при всіх нагодах А. Заплатинський наголошує, що він українець.

10-го листопада ц.р. в авдиторії Музею Іверсон відбувся дуже успішний скрипковий концерт Андрія Заплатинського. У програму концерту ввійшли: Соната Бетговена „Весна", Соната Ґ-моль для скрипки і фортепіяно Дебюсі, Прекрасна Розмарін", „Любовне горе" та „Любовна радість" Крайслера та Соната Д-моль Брамса. Акомпаньював Калвин Кастер, відомий композитор і диригент „резидент" Сиракузької симфонічної оркестри.

В обширній рецензії в „Гералд Амерікен" Ерл Джордж, професор музикології Сиракюзького університету, з великим признанням підкреслив високу техніку та ліричний тон Заплатинського, „де вже на самому початку концерту видно було високу майстерність сприпаля, та тон, який був елегантно контрольований протягом цілого концерту. Якість виконання — це те, на що чекає публіка і з чого вона дістає повне вдоволення."

Мотря Кульчицька — Богатюк

З'їзд СУОА в Австралії

У Сіднею у залі Народного Дому в п'ятницю, суботу і неділю, 17-го, 18-го і 19-го жовтня, відбувся ХУІ з черги з'їзд Союзу Українських організацій в Австралії.

СУОА — це центральна організація в Австралії, має тепер 32 члени, які репрезентують (з невеличкими виїмками) майже всіх українців, згуртованих тут в українських товариствах, організаціях чи установах. За статутом СУОА його членами можуть бути стейтові українські громади; українські громадські установи та суспільно-політичні установи, які діють щонайменше у двох стейтах та мають свою крайову централю; українські кооперативні та професійні організації, які мають не менше як 100 членів; уповноважені відпоручники українських Церков.

Не зважаючи на те, що іміґрація українців в Австралію почалася щойно в 1948 році, вже рік пізніше занотовуємо організування перших на терені Австралії, по різних стейтах, українських громад (Південна Австралія 15.5, Нова Південна Валія 29.10; Квінсленд 27.12 Вікторія 9.9, всі в 1949 році).

Дослівно за кілька місяців пізніше організовано загально-австралійську українську централю під назвою Об'єднання Українців Австралії (ОУА). В 1953 році під час 4-го з'їзду ту назву змінено на СУОА. Майже унікальна вартість в нашому іміґрантському житті в світі цього Союзу була і є в тому, що часто, не зважаючи на деякі, часом здавалося, величезні політичні зрізничкування і переконання чи то учасників з'їздів чи членів його управ, СУОА було плятформою і місцем, не тільки спокійних речевих конструктивних дискусій чи нарад, але у потребі й базою співпраці. Якось уже так сталося, що навіть найбільш запеклі політичні суперники вміли, коли треба, знайти спільну мову. Кожночасна каденція управи СУОА — два роки. Щодва роки відбуваються з'їзди СУОА, під час яких вибирають нову управу. Тому що українці (порівняльно мала група) в Австралії розкидані на величезному просторі, вибір управ СУОА розв'язано досить практично. Щокілька років нова управа є базована на членах, які в більшості живуть в одному з більших українських осередків. Почерзі такі управи були в Мелборні, Аделяїді і Сіднею.

Одною секцією СУОА, також, здається, унікальною у порівнення до інших країн нашого поселення, є Українська Центральна Шкільна Рада, яка плянує і кермує українським шкільництвом в усій Австралії. Від самого початку питанню шкільництва СУОА присвятив особливе місце.

В цьогорічному, ХУІ - з черги, з'їздові СУОА взяли участь 59 акредитованих делеґатів з усієї країни. Майже повних три дні в дуже діловій атмосфері продисковано найважливіші питання, зв'язані з життям українців в Австралії. Головними точками були: зміна статуту, питання зовнішних зв'язків, акція в справі допомоги політично переслідуванним в Україні, оборона родини, фінанси, а головно — питання молоді. Щоправда, це пекуче питання є темою предовгих публічних дискусій вже довгі роки. Але дотепер практично неймовірно мало зроблено. Факт, що, подібно як в ЗСА чи Канаді, але ще у більшому маштабі, в Австралії, прірва поміж молоддю і старшим громадянством, може, й глибша. Крім того, щодалі майже всі організації та установи є в руках старшого громадянства, а молодь щораз менше бере участь в них. Якщо так далі піде, та за недовгий час в Австралії всі матеріяльні здобутки — церкви, різні народні доми, клюби тощо — будуть тільки пам'ятниками по ще недавніх іміґрантах з України.

З якихось причин українські поселенці в Австралії (це саме, правдоподібно, можна сказати і про інші країни нашого поселення) вміли дуже гарно зорганізуватися від самого початку, чим могли б заімпонувати кожній спільноті в світі, але рівночасно не зуміли виховати собі (з дуже малими виїмками) наступників. Не вміли впоїти в них ані правдивої любові до всього, що українське, ані переконати, — ділово і не в гурра патріотичному стилі, — про важливість продовжувати все, що рідне і українське. Не зважаючи на те, що, наприклад, українська молодь в цій країні, якщо мова про фахову університетську освіту — за офіційною австралійською статистикою, — є на передовому місці серед іміґрантів (85 відсотків мають університетську освіту) ці самі молоді люди, часто на дуже добрих знаменито плачених позиціях, майже не беруть ніякої участи в громадському українському житті. До того — велика кількість мішаних подруж приспішує денаціоналізаційний процес. Звичайно, що багато зі старшого покоління може не погодитися з тим, що написано. Це їм вільно, так само як вільно їм вірити в те, що „воно не так зле, якось то буде..." Може. Але радше ні. Факти говорять інакше.

Незвичайно вправно кермував з'їздом Юрій Венгльовський, редактор тижневика „Церква і Життя". До нової управи вибрано: голова - інж. Юрій Денисенко; в управі - інж. Юрій Дехніч, мгр Юрій Менцінський, інж. Олекса Коженівський Вадим Тиравський, Василь Буряк, Володимир Буштедт Богдан Ґут, Петро Деряжний (відомий бандурист), Ірина Коцюмбас-Буштедт, мгр Орися Борець і Маріян Ткачук, та по представникові з Союзу Українок та Центральної Шкільної Ради. Контрольна комісія: О. Кошарський, інж. Ю. Демяненко, С. Цимбалюк, С. Місько. Суд: ген. Сава Яськевич, Ю. Борець, інж. В. Словаренко. Найбільш потішаючим фактом виборів є те, що члени управи І. Борець, І. Коцюмбас-Буштедт, В. Буштедт, П. Дряжний та керівник секції молоді М. Ткачук — це молоді люди, а голова Ю. Денисенко і мгр Ю. Менцінський ще навіть не мають 50 років життя.

ОБЕ

Золотий ювілей Емілії і Михайла Цяпків

Емілія Цяпка, о. парох Михайло Кучмяк і проф. Михайло Цяпка.

У наших модерних часах, у добі технології та переоцінки традиційних моральних вартостей трапляються події, які варто відмітити. Така подія сталася у Нюарку, в суботу, 17-го жовтня: подружжя Емілія і проф. Михайло Цяпки святкували 50-річчя їхнього шлюбу.

Того вечора зібралися у „Ramada Inn" (де керівником працює Орест Федаш): син інж. Орест Цяпка з дружиною Лідою і дітьми; дочка мґр Уляна Глинська з мужем д-ром Борисом і дітьми; священики з української католицької парохії у Нюарку: о. парох Михайло Кучмяк і о. Михайло Перетятко; свати Євгенія і Володимир Шпирки, Наталія і Василь Савицькі, шкільні товариші й приятелі, щоб привітати ювілятів з їхнім святом.

На вступі о. парох поблагословив і вручив ювілятам обручки, якими діти обдарували своїх батьків з нагоди їхнього „золотого весілля", а внуки подарували квіти. Всі присутні заспівали традиційне грімке „Многая літа" й тоді засіли до столів.

Святкування почалося молитвою, яку провів о. парох. Відтак інж. Орест Цяпка, ведучий програмою вечора, коротко розказав про своє життя у домі батьків, де панували дисципліна і гармонійне співжиття, та про ціль сьогоднішнього вечора — подякувати батькам за їхні труди. Далі промовив о. парох Михайло Кучмяк, зложивши побажання Божого благословення і всякого добра, і рівночасно повідомив, що в те навечір'я була 17-та річниця вінчання сина Ореста й невістки Ліди отже подвійне родинне свято; зложив побажання і просив заспівати „Де згода в сімействі".

Опісля інж. Орест прочитав листа з привітом від президента Америки Рональда Реґена і його дружини Ненсі під загальні оплески присутніх. Зчерги забрала слово Ольга Муссаковська, містоголова Союзу Українок. Вона заявила, що СКВУ і СФУЖО проголосили у 1980 році „Декаду Української Родини", і так склалося, що зібрані якраз святкують „золотий ювілей" зразкової родини, яку можна б проголосити „українською родиною року". Бесідниця зложила побажання від себе і від 28-го Відділу СУА в Нюарку та вручила дарунок. Тоді внучка Муся Цяпка висловила почування всіх внуків віршиком.

Дальше вітав ювілятів проф. д-р Осип Андрушків, земляк з Городка Ягайлонського на рідних землях. Через війну вони втратили зв'язок зі собою, аж знову по 20 роках доля звела їх разом у Нюарку при праці у товаристві „Самопоміч".

Товариш з університету мгр Андрій Дзедзик зворушливими словами вітав ювілятів, як і мгр Володимир Гнатик, який разом з Михайлом „витирав шкільні лавки" у гімназії в Перемишлі. Рівнож промовляв Михайло Добош, відомий диригент хорів у Нюарку, розповівши, як він працював з ювілятом в організуванні хору „Трембіта" на терені Нюарку, де проф. Цяпка став головою хору. За старанням ювілята нав'язали тоді контакт з посадником Нюарку, влаштували „Різдвяну зустріч" і вперше, тому 30 років, у одній з міських заль (City Hall) відбувся концерт колядок і щедрівок, що спопуляризував тут українську музику.

Зчерги вітала ювілятів Анна Дубас, голова Ради директорів Щадниці „Тризуб" у Нюарку і бажала дочекатися наступних „діямантових" святкувань. „Вуйкові і теті" склала побажання Дануся Михайлів, а від сватів — Володимир Шпирка.

Відтак промовив сам ювілят проф. Михайло Цяпка. Він зворушеними словами дякував отцям, родині і всім присутнім за влаштування такої несподіванки, за привіти й побажання і заявив, що не заслужив собі на похвали, бо він старався тільки здійснювати батьків заповіт, коли, залишаючи рідний край, прощався і батько сказав: „Сину, Україна в неволі, старайся допомогти Україні."

Кінцеве слово мала ювілятка Емілія Цяпка, згадуюча часи на рідних землях, і дякувала всім за влаштування такого вечора. Від приятелів Зеновія Воробець і Дмитро Бобеляк вручили ювілятам образ і „дар любови". Отець Михайло Перетятко закінчив цей святковий вечір молитвою — благословенням.

Завершенням ювілейних святкувань була Служба Божа, яку відправив о. парох М. Кучмяк в неділю, 18-го жовтня, в місцевій церкві; співав місцевий хор під проводом Добоша, а з Риму прибуло благословення від Патріярха Йосифа.

Панство Емілія і проф. М. Цяпки заслужили собі на пошану і вдячність громади Нюарку-Ірвінґтону, бо обоє мають до рідної справи раз добром налите серце, і воно ввік не прохолоне, як сказав би Шевченко. Обоє ювіляти були діяльні на рідних землях і на еміграції (проф. М. Цяпка учителював у гімназії в Городку Ягайлонськім, а потім учив у гімназії в Авґсбурзі), і відразу по приїзді до Америки весною 1948 року включилися обоє у громадську працю. Проф. Цяпка крім активности в хорі „Трембіта", зорганізував товариство „Рідна Школа" і був його головою, а також очолював Пластприят. Працював він в УККА, перше імпрезовим, а потім культосвітнім референтом, а опісля був головою. В 1979 році одержав від Головної Управи УККА грамоту з признанням за свою довголітню працю. Був членом стейтової і крайової Рад УККА. Він є членом Ради директорів Українського Народного Дому в Ірвінґтоні; головою Т-ва „Самопоміч" у Нюарку, головою Контрольної комісії „Самопомочі" у Ню Йорку. Як член Церковної ради нюаркської парохії, присвячує він багато часу своїй Церкві.

По приїзді до ЗСА Емілія Цяпка також включилася у працю Союзу Українок (СУА), належала до мішаного хору „Трембіта", а тепер співає у церковному хорі. Вона була діяльна як секретарка в Окружній управі СУА, була теж мистецьким референтом і є ентузіясткою Українського Музею у Ню Йорку та членкою багатьох товариств. Тепер вже три роки є головою 28-го Відділу СУА у Нюарку.

Панство Цяпки виховали зразково своїх дітей в українському дусі, а їхні внуки, Муся, Оксана, Марко і Степан, виховуються в українській парохіяльній школі, у Пласті, Школі українознавства й українській церкві. Ціла родина — старші й молоді, є членами УНСоюзу. З нагоди Декади Української Родини особливо радісно було вітати цю Родину, що вірна національним ідеалам, виховала своїх дітей і внуків в українському дусі.

Такі родини запевнюють світле майбутнє нашому народові, бо „українському роду — не буде переводу!"

Зеновія Воробець

Дружини лікарів на конвенції УЛТПА

Сидять (зліва): мгр Ярослава Панчук, Оленка Харкевич, Оксана Марчук і Ліда Трухла. Стоять: Аля Харук, Соня Дачишин, д-р Ольга Моцюк, Міра Мацюрак, Люся Кокорудз і Галя Коленська.

Остання конвенція Українського Лікарського Товариства Північної Америки, що відбулася з початком липня ц.р. в Чикаґо, про яку, тут чи там, появилися згадки в українській пресі, була незаперечним успіхом. У немалій мірі спричинилися до того дружини лікарів, які працювали в межах окремого Комітету пань під проводом Оленки Харкевич у складі: Соня Дачишин, Люся Кокорудз, Галя Коленська, Оксана Марчук, Міра Мацюрак, д-р Ольга Моцюк, Ліда Трухла, Ярослава Фаріон, Ярослава Панчук, Аля Харук і Віра Хрептовська.

Ентузіязм, якого зараз так дуже бракує, гармонійне плянування та крихітка присвяти наших пань були прикрасою цієї триденної імпрези.

Протягом конвенції діяв від раннього-ранку допізна „Куток гостинности", що приміщувався у дуже привітній й елеґантній залі одного з найбільш престижевих готелів Чикаґо „Контінентал Плаза". Тут при добрій каві і солодкім постійно зустрічалися приятелі чи знайомі, що часто-густо не бачилися довгі роки.

„Куток гостинности" завдяки теплій, невимушеній атмосфері, став серцем цілої конвенції та інформаційним центром (зокрема про елеґантні склепи), про що зайняті своїми справами чоловіки довідаються щойно коли прийдуть рахунки від всіляких „Американ експрес" чі „Віз".

У тій самій обширній залі відбулася мистецька виставка образів, скульптур, кераміки, мистецьких світлин і писанок. Всі експонати виконані дружинами лікарів чи членами їхніх родин. Мистецький рівень виставки підкреслило фахове розміщення експонатів, смак та стиль „скромної елеґантности". Поруч творів мистецтва були приміщені теж видання і публікації УЛТПА та видання прози і поезії членів родин лікарів.

Дуже ефективно і дотепно випав показ купальників різних стилів та епох, що відбувся під час товариської зустрічі ввечері 4-го липня. Дружини й доні лікарів, які виявилися талановитими й чарівними модельками, збірали заслужені та довготривалі оплески глядачів. Атмосферу дозвілля збагачували прозірки з різних з'їздів чи конференцій.

На закінчення конвенції наші невтомні пані приготовили дуже смаковитий й багатий полуденок у приміщенях Українського Інституту Модерного Мистецтва, де відбулася заключна конференції старої і нової Головної Управи УЛТПА з головами, секретарями та представниками відділів.

Н.Н.

В Лос Анджелесі відбувся перший баль лікарів Америки

Заходами місцевого відділу Українського Лікарського Товариства Америки відбувся тут в суботу, 31-го жовтня ц.р., перший імпозантний баль цього товариства

Одне з найбільш елеґантних та престіжевих приміщень — „кришталева заля" — в Беверлі Гиллс готелі, розташованому в мальовничій своїми чудовими резиденціями, переважно фільмових акторів, та субтропічною рослинністю дільниці при Сансет бульварді у Беверлі Гіллс, було в цей вечір місцем елеґантної зустрічі наших лікарів з громадянством, а також добірної розваги.

Гарне оточення і приміщення та обслуга, смачна вечеря завершувались нашою оркестрою з Ню Йорку „Червона Калина" з талановитою вокалісткою Оксаною Тромсою. Цей перший гостинний виступ у Лос Анджелесі полонив присутніх добірним репертуаром та його виконанням.

Ми вітали в нас вродливу кралю УНСоюзу „міс Союзівку" Лідію Чопівську-Фещенко, яка привітала всіх гостей.

Баль продовжувався позапівніч. Звуки оркестри, спів вокалістки О. Тромси, вечірні формальні одяги чоловіків та елеґантні сукні пань, дружня щира українська атмосфера, яка панувала увесь час, свідчать про те, що цей перший дебют нашого недавно створеного Відділу УЛТПА в Лос Анджелесі увінчався повним успіхом. Тому усім організаторам цього балю на чолі з головою Товариства д-ром Андрієм Олесюком, признання і щире спасибі.

Святополк Шумський

Із життя української громади на Флориді

Тепле Мінеральне Джерело положене на західньому побережжі Флориди, яких 80 миль на південь від Темпи. Сюди приїжджають на лікування та відпочинок сотні людей на протязі цілого року, а найбільше в зимовому сезоні. Приїжджають також українці з ЗСА й Канади, а час від часу навіть з Европи і Австралії. Не диво, що тут поселилося вже багато родин настало, й, очевидно, постала зорганізована українська громада. Тому що мешканці належать до різних віровизнань і політичних середовищ, сім років тому засновано Український релігійний і культурний осередок ім. св. Андрія, організація соборницька й екуменічна, бо всі вважали, що нам треба єдности і толеранції одних до одних. Вже сім років наша громада живе й розвивається й наші цілі виявилися добрими для всіх. У нашій громаді виступають провідні люди з різних середовищ зі своїми доповіддями, в управі громади теж заступлені всі середовища. У неділі відправляється лише одне Богослуження — католицьке або православне, і всі беруть участь. Як ми з гордістю стверджуємо, ми вміємо працювати разом і молитися разом.

Осінньо-зимовий сезон, коли повертаються з півночі численні родини, що мають тут хати та приїжджає велика кількість гостей, почався у нас уже в вересні місячними членськими сходинами, на яких намічено план до кінця року. Господарська референтура зголосила, що вони починають приготовляти вечері (вареники) кожної п'ятниці, почавши від 2-го жовтня. Ці вечері не тільки приносять поважний прихід, але дають можливість членам і гостям запізнаватися ближче і сприятелюватися.

Першою імпрезою сезону була доповідь д-ра Павла Сениці з Чикаго про 35-річчя ліквідації Української Католицької Церкви в Україні. Д-р П.Сениця має закінчені богословські студії в Академії у Львові, є автором тритомової монументальної праці про Богословську Академію у Львові п. заг. „Світильник Істини". У своїй доповіді він доказав, як протизаконно, підступом, погрозами й терором московські большевики зліквідували Українську Католицьку Церкву й підпорядкували її московській православній патріярхії. Доповідь відбулася в середу 28-го жовтня ц.р., при виповненій залі Осередку.

В неділю, 1-го листопада, відзначено Листопадовий Чин. Отець Володимир Форостій, православний священник УПЦ, що поселився тут настало зі здоровельних причин, відправив Службу Божу в намірені українського народу, а по Богослуженні Панахиду за поляглих знаних і незнаних героїв Листопадового зриву з відповідною проповіддю.

Ввечері зійшлася громада на академію. Співав місцевий жіночий хор під диригентурою інж. П.Грабовича, акомпаньювала на піяно д-р Ярослава Грабович. Були відповідні деклямації Лесі Нички, одної із членок культурно-освітньої референтури, яка й проводила святом після відкриття його головою громади В.Різником. Деклямувала ще С. Гарасимів та Стефанія Кіт свою власну поезію, написану під враженням згадки про Листопад.

Головну промову виголосив д-р Володимир Король із Торонто. Атракцією свята був виступ знаного співака д-ра Івана Рудавського з Чикаго, що своїм милозвучним і сильним баритоном проспівав кілька пісень — сольо та дует із інж. П.Грабовичем.

По імпрезі господарська референтура гостила присутніх кавою й солодким. Довго гомоніли ще учасники свята й сипалися признання за коротку, але змістовну головну промову, за точність і стислість програми, а найбільше похвал довелось вислухати співакові д-рові І. Рудавському, платівки якого присутні розкупили й прихід із них д-р І. Рудавський подарував на потреби церкви св. Андрія.

В понеділок, 26-го жовтня, приїхали до нашого теплого джерела учасники прогулянки під проводом Іванки Савицької з Джерзі Сиրі, що її восени та на весні організує фірма Сковп Марійки Гельбіґ. Минулої весни прогулянковці влаштували для нашої громади три імпрези, восени — тільки одну: Вечір, присвячений Лемківщині, який відбувся у суботу, 7-го листопада. Співав жіночий хор громади під диригентурою інж. Грабовича низку лемківських народних пісень, при піяно д-р Ярослава Грабович. Були ще деклямації творів лемківського поета Антонича, виконані С.Гарасимовим та Сонею Кучкудою. Письменниця Іванна Савицька виголосила доповідь про Лемківщину, де вона народилася й провела свою молодість. Прочитала вона теж лемківською говіркою свої власні твори „Отвирам заржавлені двері" та „Спомин старого лемка про вертеп". Д-р Ярослава Грабович пошила на те святкування лемківський жіночий недільний стрій і демонструвала його, а п-і Іванка пояснювала кожну його частину.

Вечір пройшов із великим успіхом і зворушив присутніх на згадку того, що пережили наші лемки по Другій світовій війні, коли поляки насильно переселили їх із їхніх прадідівських земель на землі, що Польща дістала по війні від Німеччини.

Вечір закінчено гостиною присутніх кавою й солодким. За гостинність громади прогулянківці зложили поважний даток на церкву.

Цього осіннього сезону заплановані ще доповіді д-ра О.Соколишина, ред. Івана Кошелівця з Европи, проф. Яр Славутича та інших. Вирішено відсвяткувати 60-річчя Української Православної Автокефальної Церкви й запросити на те святкування Блаженнішого Митрополита Мстислава.

Громада традиційно влаштовує теж День Подяки, Празник св. Андрія, Обід на латинське Різдво, а закінчується осінній сезон зустріччю Нового Року. Взимку ми спільно святкуємо всі інші церковні свята, як також День Солідарности з політв'язнями в Україні, День Незалежности, вшанування Т.Г.Шевченка й інші.

(ВР)

Парафія св. Йосафата в Пармі готується до 1000-річчя хрищення Руси-України

Кожного року парафія св. Йосафата у Пармі відзначує святочно свого патрона Святими Літургіями, молитвами і празником, спільним обідом.

Цього року такі святкування відбулися у неділю, 15-го листопада ц.р. Після церковно-релігійної частини, парафіяни зібралися у великій залі середньої школи (у кількості понад 500 осіб) разом зі своїми священиками і Сестрами. Парафія приготовляється до тисячоріччя хрищення Руси-України (988—1988) і цьогорічні святкування були присвячені підготові і плянам до цих роковин.

Молитву провів о. шамбелян Михайло Футей, який представив членів Церковного комітету, архітекта д-ра Осипа Мартинюка, гостей за головним столом та привітав присутніх парафіян.

Комітет очолює о.шамб. М.Федорович і до нього входять такі парафіяни: д-р Дмитро Фаріон, заступник голови; д-р Іван Кулик, заст голови мґр Дарія Кульчицька, заст. голови, д-р Василь Малиновський, секретар; мґр Василь Лішинецький і Анна Кріш, фінанси та голови поодиноких комісій; правнича комісія — д-р Богдан Футей, архітектурна — інж. Ярослав Семирак, плянування — інж. Роман Грабець, мистецька — інж. Ірина Кашубинська, пресова — інж. Іван Фур і Марія Федак, історична — д-р Микола Грушкевич; зв'язку з громадою — Роман Возняк, та представники церковних братств: Клюб чоловіків — Павло Романович; Сестрицтво — Дарія Еверет; Ліга Українців Католиків — Михайло Світлик, Ліга Української Католицької Молоді — Йосиф Кардаміс, Гурток молоді — Катерина Крутиголова; Апостольство молитви — Розалія Мельник, церковний хор — Євген Садовський; Батьківський кружок — Роберт Торок; Працюючі жінки — Юлія Качмарек; Клюб старших парафіян — Ольга Мураль.

Завдання комітету великі і почесні — приготовити до цих святкувань тисячоріччя Християнської України мирян, молодь, розбудувати парафію, привернути до неї „загублених", байдужих, тих, які стоять осторонь, обновити і піднести релігійно-духове життя мирян, привернути нашій Церкві давні історичні традиції, бо щойно тоді церковна громада зможе достойно зустрінути ті світлі роковини. Ці завдання виконують поодинокі комісії Комітету.

Головним промовцем був архітект д-р Осип Мартинюк, професор Кент Стейт університету в Огайо. Він вдячний, що Комітет виявив до нього довір'я і доручив йому виготовити пляни будови церкви-пам'ятника, коротко розповів про свої студії, про працю в університеті, в якому викладає дисципліни з архітектури. Довше говорив про духовість деяків народів, а зокрема українського. Наша духовість — культура і традиція вже століттями тримає наш нарід від загибелі. Тому символіка і традиція в проектованій будові церкви мусить бути збережена, тим більше, що вона має стати пам'ятником світлої дати (988-1988) українського християнства.

Дргим промовцем був мґр Василь Лішинецький, фінансовий референт Комітету. Він згадав, що наша парафія утримує цілоденну школу, яка вимагає багато уваги і матеріяльних засобів, а відтепер нам треба цю працю і жертвенність подвоїти. Перед нами будова церкви, яка, єдина, може зберегти ідентичність і український дух в наших дітях і в наступних поколіннях, чого не може зробити жадна інша організація. Вже довгі роки молимося у шкільній каплиці, яка не відповідає нашій духовості ані внутрішнім, ані зовнішнім виглядом і не диво, що молодь в часі вінчання шукає інших церков.

Комітет заплянував побудувати церкву за всіма традиціями української церковної архітектури, і вона стане історичною перлиною — пам'яткою тисячоліттю Хрищення Руси-України не лише для нашої парафії, але для всіх українців великого Клівленду і стейту Огайо.

Маємо повних шість років до цієї світлої дати. Часу небагато, але при добрій волі, нашій увазі, єдності і жертвенності намічені пляни ми осягнемо і церква стане дійсністю.

Закликом, щоби миряни, головно молодшого покоління, включилися в працю окремих комісій і разом допомогли в цьому великому задумі, який стоїть перед парафією св. Йосафата, закінчив своє слово мґр В. Ліщинецький.

Отець шамб. Михайло Ліщинецький.

ЗАкликом, щоби миряни, головно молодшпп покоління, включилися в працю окремих комісій і разом допомогли в цьому великому задумі, який стоїть перед парафією св. Йосафата, закінчив своє слово мґр В. Ліщинецький.

Отець шамб. Михайло Федорович подякував д-р Богданові Футеєві за добре ведення програмою, промовцям — за гарні слова заохоти до праці, паням за добре приготований і смачний обід і попросив диригента церковного хору Євгена Садовського закінчити ці гарні і родинні святкування молитвою „Боже Великий, Творче Всесильний..", яку підхопили присутні.

Іван Фур

Приклад, гідний наслідування

Св.п. Михайло Плешкан

Двадцятого грудня 1980 на 85-му році життя помер в Нюарку, Н.Дж., св.п. інж. Михайло Плешкан, колишній поручник УСС та УГА, довголітній член УбВУА та член УНСоюзу, 27-ий Відділ в Ірвінгтоні. Покійний був сиротою і все життя прожив самітньо. Завжди жив з чужими людьми. Він був лагідної вдачі, чесний, побожний, жертвенний, великий тихий патріот.

У своїм завіщанні Покійний встановив виконавцем своєї волі Ольгу Гнатик, референтку Суспільної Опіки при 28-му Відділові Союзу Українок Америки, а всі свої матеріяльні надбання призначив на такі цілі: Фонд Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті — 7,886 дол.; Наукове Товариство ім. Т.Шевченка — 3,943 дол.; Патріярший Фонд - Т-во Св. Софії у Філядельфії — 11,829 дол.; Українська Католицька Церква св.Івана Хрестителя в Нюарку — 7,886 дол.; Союз Українок Америки, 28-ий Відділ в Нюарку, — 7,886 дол.; і полісу УНС на 500 дол. з призначенням для бідних дітей і сиріт.

Додаючи цей запис до попередніх пожертв Покійного, встановлено в Гарвардському Університеті постійний книжковий фонд україніки ім. Михайла Плешкана у сумі 10,000 долярів. Через 28-ий Відділ СУА Покійний був довгі роки добродієм однієї родини в Европі. По його смерти 28-ий Відділ це добродійство продовжує в його пам'ять.

Всевишній допоміг св.п. інж. Михайлові Плешканові відійти з цього світу спокійно, гідно і безболісно. Похований на цвинтарі Ферможт у Нюарку. Залишив у глибокому смутку багато приятелів.

Ольга Гантик

Вечір пісень УСС в Ірвінґтоні

Це були надзвичайно приємний вечір й імпреза у виконанні дітей, молоді, старших при вщерть виповненій залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, що для нього був призначений весь дохід. На фоні цього вечора неодному з присутніх пригадалися минулі роки, бо арії і пісні цього вечора товаришили нам всім, коли ми були молодими, коли їхали на еміґрацію, покинувши рідні землі. Вони, ці пісні, лунали і в скитальських таборах і в країнах нового поселення, від п'ятдесятих років почавши.

Вечір почався привітом і коротким словом про пісні УСС-ів Іванни Кононів, добре відомої всім в Америці, зокрема на сході, і в Канаді, театральної діячки.

Виступ дитячого хору парафіяльної школи ім. св. Івана Христителя під проводом їхньої учительки А.Ґут. Хор проспівав три пісні: „Гей, у лузі червона калина", „Гуляє вітер", пісню про стрільців та „Ми йдем вперед". При фортепіяні — Уляна Леґеза, учениця 6-ої кляси.

Не одному став тоді перед очима образ минулого, коли він або вона ще дитиною в рідному краю брав участь в різних шкільних або в інших імпрезах і співав оці дорогі серцю пісні. На мережі цих стрілецьких пісень писалася особиста історія одиниць і історія останніх десятиріч нашого народу.

Згодом учениця УМІ, кляси Галі Клим, Міріям Худьо виконала на фортепіяні два твори: „Токкату на тему української вояцької пісні" муз. Довженка та „Стрілецьку пісню" муз. М.Фоменка. А пізніше зі своєю сестричкою Ромою, теж ученицею УМІ, кляси Г.Клим, заграла на фортепіяні дует „Стрілецький марш" муз. Фоменка. Міріям і Рома Худьо, справді українські дівчатка, заграли чудово і їх гучно оплескувала публіка.

Носталгічний настрій охопив всіх присутніх, коли В.Калин і І.Кононів, артистки української сцени, виконали свій монтаж пісні і слова з текстів Р. Купчинського і Я. Курдидика та „Вязанку стрілецьких пісень". В їхньому репертуарі були: „Гей, у лузі", „Ой видно село", „Заквітчали дівчатонька", „Не сміє бути в нас страху", „Накрила нічка", „Ми йдем вперед", „Маєва нічка" „Гей, там у Вільхівці", „Ніч така, Господи" й „Колись, дівчино мила".

Авторові цих рядків пригадалися дитячі й молоді літа, проведені на приходстві в селі Корсові, Бридського повіту, на межі поміж Галичиною і Волинню, де з'їжджалася вся молодь з околиці і там часто лунали саме ці пісні.

Співав їх завжди ще молодим св. пам'яті батько автора. А багато років пізніше, вже під час Другої світової війни, автор цих рядків, у місті Грацу, у підніжжі Альп вслухувався також у ці мелодії... Тоді студенти — українські хлопці і дівчата, щосуботи по сходинах ходили на замкову гору і там співали українські пісні, включно зі стрілецькими.

Пісні та рецитації Валі Калин й Іванни Кононів часто до сліз зворушують слухачів.

Два брати, вже неперщої молодости, Володимир і Віктор Роговські виконали вміло дві стрілецькі пісні: „Ой, нагнувся дуб високий" і „Ой шумить, шумить". У другій пісні до них долучилися ще Г.Калин й І.Кононів. Акомпаньював на фортепіяні Тарас Левицький. Шкода, що брати Роговські не стали професійними співаками кількадесять років тому. Голоси їхні звучали гарно; вони добре інтерпретували пісні.

Наступна точка — виступ всіми улюбленого гумориста Степана Магмета, який сам себе перевищив. Він переповів коротко історію УСС-ів, авторства Е.Козака. Одначе, гуморист законтуалізував її для місцевих обставин Нюарку—Ірвінґтону і околиці, згадавши найстаршого на цьому-терені усусуса д-ра М.Терлецького.

Інерпретацію Гриця Зозулі гумористом Магметом публіка завжди приймає захопленими оплесками.

Ансамбль бандуристів „Гомін", під мистецьким керівництвом В.Юркевича, двома вояцькими піснями „Набирали добровольців", „Їхав стрілець на війноньку" і двома наддатками, включно з піснею УПА, під рясні оплески зворушеної і радісної публіки, закінчив цей приємний і гарно уложений та переведений вечір.

Давали себе чути голоси, що нам таких вечорів треба більше. Були в нас вже „Київський Вечір", „Львівський Вечір" й інші.

Вечір упівської пісні в недалекому майбутньому був би логічним продовженням традиції таких культурно-розвагових імпрез.

М.Чировський

Пам'яті піонера К. Піддубчишин

Св.п. К.Піддубчишин

В дні 27-го жовтня 1981 року відійшов від нас св.п. Кирило Піддубчишин, один із найстарших знаних українських піонерів та громадських діячів в Америці, який помер на 98-му році життя в Джерзі Сиրі, Н.Дж. Він залишив єдину дочку Еву Піддубчишину, знану українсько-американську діячку на церковному і громадському полі в Америці.

К.Піддубчишин народився у селі Карові біля Угнева, Західня Україна, 4-го жовтня 1883 року, а до Америки прибув в 1906 році, маючи 23 роки. По закінченні школи він був іспектором на залізничній лінії Ірі і понад 50 років займав цю відповідальну посаду.

Він одружився з Анною Гук, родом з Вишнева, біля Рогатина. Вони мали трьох дітей — двох синів і дочку Еву. Дружина Анна хворіла на легені і скоро померла, як також померли обидва сини. Залишилася Ева, яку батько дуже часто брав на руки і ходив з нею на різні українські зібрання, бо був активним в організаційному житті. В 1917 році він вдруге одружився з Анною Дмитрів, але дітей вони не мали. Більшу частину свого життя вони провели в Джерзі Сиրі, Н.Дж.

Св.п. К.Піддубчишин постійно брав участь в національно-церковному житті української іміґрації. Вже в 1909 році він був одним із перших членів 270-го Відділу УНСоюзу; в 1912 році він зорганізував 3-ій Відділ Провидіння, а в 1924 157-ий Відділ СУК Провидіння, і був його секретарем на протязі довгих років. Також на протязі восьми років К.Піддубчишин був радним, а 16 років заступником предсідника Головної Управи Провидіння. В 1918 році був він одним із основників Українського Народного Дому в Джерзі Сиրі. В 1978 р. йому вручено золотий годинник від управи Українського Народного Дому.

Коли на рідних землях велися визвольні змагання за самостійність України, то К.Піддубчишин вів збіркову акцію на „Позичку Національної Оборони для здобуття і закріплення незалежности Галицької Держави". Бонди, закуплені ним, є до сьогодні в архівах його дочки.

По Першій світовій війні Піддубчишин робив збірку на допомогу українським скитальцям і на фонд допомоги українським воєнним інвалідам. Коли були відновлені зв'язки з Галичиною, він організував акцію збірки на викінчення читальні „Просвіти" в Карові, на відновлення місцевої церкви і дзвінниці, як також на фонд будови пам'ятника для пароха церкви в Карові — визначного діяча і композитора о. Віктора Матюка. Коли 3-го жовтня 1937 року Владика Йосафат Коциловський посвячував цей пам'ятник, то при участі тисячної маси людей відчитано телеграму односельчан з Америки „Духом ми з вами", присутні зареагували бурхливими оплесками і окликами „Слава нашим односельчанам за океаном"

Коли тут в Америці в 1920-30 роках через різні зовнішні й внутрішні непорозуміння прийшло до розбиття Української Католицької Церкви, К.Піддубчишин став в обороні правопорядку і єдности.

Він також належав до політичних організацій — до Чорноморської Січі, а відтак до Українського Конгресового Комітету Америки.

Коли започатковано якусь нову українську установу, К.Піддубчишин був завжди одним із перших з фінансовою допомогою, як, наприклад, на манастир Сестер Василіянок, чи на школу у Стемфорді. Коли прихильники Українського Католицького Університету в Римі почали збіркову кампанію на університет, К.Піддубчишин був одним із перших, що зложив 1,000 долярів.

По Другій світовій війні він, з дочкою Евою та д-ром Марією Клячко, спровадили 110 українських родин із таборів переміщених осіб в Німеччині і Австрії.

Він був відданим громадянином і патріотом, яких тепер небагато серед нас. У своєму кондоленційному листі до дочки Еви наш первоієрарх Патріярх Йосиф писав: „Прийміть щирі співчуття враз з молитвами з приводу великої втрати-відходу у вічність Вашого дорогого Батька, бл.п. Кирила. Дарував йому Господь довгий вік, що є знаком винагороди вже тут на землі за його труд, побожність, працю і любов для своєї Церкви і Народу, за велику жертвенність — також для Українського Католицького Університету в Римі. Нехай Господь прийме його у своє Царство і пам'ять його нехай буде вічною. За покійного Кирила я відправив Службу Божу в день його похорону — 29-го жовтня."

Йосиф
Патріярх і Кардинал

Володимир Душник

УНС В ЧИКАҐО ВІДЗНАЧИТЬ 75-РІЧЧЯ ЦЕРКВИ СВ. МИКОЛАЯ

Чикаго, Ілл. — Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу, відзначаючи 75-річчя церкви св. Миколая, влаштовує в неділю, 13-го грудня ц.р., в залі школи цієї назви при Рейс і Левітт вулицях імпрезу у програму якої входитимуть: дві доповіді — Мелвина Ґ. Ґаллі, професора Іллінойського університету на тему „Вклад українців у розбудову міста Чикаго" і д-ра Мирона Куропася, заступника головного предсідника УНСоюзу, на тему „Початки українського Чикаго". Після доповідей буде мистецький виступ колишньої артистки Черніведького театру Евелини Белюць (перший раз в Чикаго); перекуска (сир і вино) Початок імпрези о год. 1-ій по полудні по останній Службі Божій. Вступ вільний.

Зріст наукових кадрів

Д-р філософії
Тамара Воробій

Молода українська професіоналістка Тамара Воробій отримала докторат з філософії у ділянці економічних наук. В своїй дисертації вона дослідила аспекти економічного росту і нерівности заробітніх платень у приміненні до історичних умовин розвитку Канади в 1900 — 1920 роках. Висліди показали, що процес індустріялізації в Канаді йшов впарі з вирівнянням соціяльно-економічних різниць. В своїй праці вона розглянула сучасні теоретичні постуляти й перевірила їх методою економетричних дослідів і моделів.

Тамара народилась й виросла в Ріджайні в Саскачевані й там закінчила університет ступенем бакалавра з високим відзначенням. В тім часі вона брала активну участь у молодечих організаціях — Пласт і СУСК. Маґістерські і докторські студії продовжувала в Квін університеті в Кінґстоні, під час яких була стипендіяткою державної фундації Ради Канади.

Професійну працю вона почала навчанням в Мек Мастер університеті в Гемилтоні, а опісля переїхала до Америки, де є доцентом в стейтовому Тавсон університеті в Мериленді. Окрім того, вона працює як адьюнкт-професор в Інституті міжнародних студій в Джан Гопкінс університеті в відділі канадських студій. Її чоловік д-р Олег Гаврилишин є професором-економістом в університеті Джорджа Вашінґтона у Вашінґтоні.

Побіч педагогічної праці Тамара продовжує наукові досліди економічних проблем і має за собою студійні проєкти, виготовлені для Економічної Ради Канади, Онтарійського Міністерства міждержавних справ і Гарвардського Інституту Розвитку.

У ВИСЛІДІ СКОРОЧЕННЯ ФОНДІВ ДЛЯ РІЗНИХ

федеральних аґенцій, бюро перепису населення не зможе своєчасно випрацювати і подати до публічного відома цікавих, зібраних під час перепису в 1980 році, даних і тим більше не здібне буде належно підготовитись до остаточного звідомлення в 1985 році. У висліді скорочення дирекція бюра мусіла звільнити численних цінних співробітників і перервати зв'язки з багатьма дослідчими інститутами, які допомагали бюрові вести статистику. Затримка у звідомленні бюра цензусу викликала незадоволення численних спеціялістів і підприємств, які на підставі цих даних базують свої пляни на далеке майбутнє.

СЕРЕД ВАТИКАНСЬКИХ КІЛ ЩОРАЗ ВИРАЗНІШЕ

говорять про те, що в часі судового процесу турецького терориста Аджі, який намагався пострілами з пістолі вбити Папу Івана Павла II, не вияснено як слід усіх закулісів того наміреного вбивства. Щораз більше говорять про те, що вбивник був найнятий, або заангажований до виконання того злочину якоюсь більшою потугою. З огляду на те існує можливість дальших таких спроб. І тому при нових виступах Папи на терені Італії його захищають спеціяльні, до цього вишколені, формації, й індивідуальні експерти. В неділю, 22-го листопада Папа прибув гелікоптером до Тоді, віддаленого понад 100 миль від Риму. Перед його прибуттям прибули туди сотні, охоронників, які в мундирах та в цивільному вбранні проникли десятитисячну масу людей, а окремі експерти мали наймодерніші апарати для виявлювання тяжчих металів і вибухових матеріялів. Ватиканський офіціоз „Оссерваторе Романо" подав, що виступ Папи в Тоді першим у черзі його публічних виступів і поїздок.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ. ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ! УСПІХИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЛЯ УЧАСТИ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

У Вашінґтоні...

(Продовження зі стор. 1)

Промовляє ген. П. Григоренко (справа).

Конгресмен Ч. Догерті вітає д-р Ніну Строкату-Караванську. Зліва — Уляна Мазуркевич і Віра Андрейчик.

ґресового рекорду" письмові заяви піддержки УГГ. Згідно з прийнятою процедурою, конґресмени можуть складати такі письмові заяви впродовж п'ятьох днів після порушення даної справи у Конґресі так що остаточне число конґресменів, які зложили заяви піддержки УГГ, є напевно більше як 32 конґресмени, які зробили це 17-го листопада.

У той самий час Комітет влаштував прийняття у великій залі будинку ім. Рейберна. Прийняття це тривало від шостої до дев'ятої вечора і взяло в ньому участь біля 250 осіб, у тому 20 конґресменів, вищі урядовці Державного департаменту і Департаменту оборони, працівники із бюр конґресменів і сенаторів, кореспонденти преси. Взяли участь у тому прийнятті теж колишні дисиденти д-р Ніна Строката-Караванська, ген. Петро Григоренко та д-р Володимир Малинкович та група провідних громадян з Філядельфії, Вашінґтону і Балтимору. Вищезгадані дисиденти свідчили попереднього дня про Українську Гельсінкську Групу та переслідування її членів перед конґресовою Комісією безпеки і співробітництва в Европі, що її очолює конґресмен Данте Фассел. Свідчення ці відбулися заходами СКВУ.

Учасники тієї товариської зустрічі із представниками різних кіл американського політичного світу одноголосно стверджують, що зустріч ця була незвичайно вдала. Членам філядельфійського Комітету допомагали членкині Об'єднання Українців Вашінґтону.

Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України закликає всі українські організації і поодиноких громадян впливати на конгресменів і сенаторів у їхніх стейтах, щоб вони стали членами Комітету для справ Балтицьких країн і України. Комітет цей є понадпартійний, його двома співпредсідниками є конґресмен Ч. Догерті, республіканець і конґресмен Браєн Доннеллі, демократ.

В справі додаткових інформацій слід звертатись до Human Rights for Ukraine Committee, P.O. Box 7101, Philadelphia, Pa. 19117

Силует минулого...

(Продовження зі стор. 2)

Важкі хвилини переживала Венеція, коли її поселенню в лягуні загрожував Шарлямейн. Вона звертається до Константинополя за допомогою. На підставі угоди, Шарлямейн та Никифор визнали її візантійською територією, даючи їй торговельні права на материку — Італії.

Через двісті років користає Венеція із цієї торговельної угоди, збільшуючи свій добробут та торговельні обороти на Адріятику... Приступає в 1063 році до будови церкви св. Марка, цієї славної святині, що стала однією з найбільше замітних та впливових зразків візантійської архітектури на Заході. А на острові Тарчельо, коло Венеції, в збудованій візантійській церкві, знаходяться деякі з найкращих та найбільше цінних зразків візантійської мозаїки у світі.

Це могутнє, морське місто змінює відношення до колишнього свого опікуна та добродія Константинополя.

Венеція вже в ранньому серидньовіччі починає конкурувати за торгівлю межи поодинокими містами-стейтами Італії. Постійні конфлікти та неспокої проявлялися поміж ними. Всі вони намагалися здобути контроль над торгівлею, перед котрою відкривалися нові можливості з приходом Хрестоносних Походів.

Володарі цього процвітаючого міста-держави, Венеції, приймають та запрошують до своїх дворів: мистців, архітектів та вчених, і так повстає світанок „Ренесансу-Відродження" у Венеції.

Ренесанс, пульсуючи по всій Італії, поміж 1300-1600 роками, охоплює цілу Европу. І це все, що цінимо сьогодні з ділянки мистецтва, скульптури, архітектури та політичних наук, завдячуємо цьому сторіччю.

Та шлях нашої мандрівки провадить нас дальше водами Адріятику та Егейського моря, шляхом великих морських фльотилій Четвертого Походу Хрестоносців.

Прощаємо Венецію та зі зворушенням кличемо: „Салюте" — „Прощай", повторюючи прощання венецьких моряків, які сторіччя тому назад... плили ось цими водами.

Політичні в'язні...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент Мубарак, учень і протеже колишнього президента Садата, відважно й рішуче повів єгипетську політику на нову лінію. Серед звільнених є такі особи, як колишній співробітник короля Фарука і керівник тодішньої Нової партії Вафд та міністер Фуад Серагеддін, заступник голови Соціялістичної партії праці, також колишній міністер Гельмі Мурад, колишні міністри Фаті Радван і Мохаммед Фаєд та інші проміненти.

Згаданий вище Гейкель в імені всіх інших звільнених сказав: „Те, що ми почули від президента, напуває нас довір'ям, кличе до підтримки його політики і відкриває нову сторінку в нашій історії. Я особисто підтримуватиму його всіми моїми силами й бажаю йому успіху.

Урядовий офіційний комунікат коротко з'ясував поставу уряду: „Рішення звільнити тих людей випливало з міркувань, щоб розпочати новий етап в політичній співпраці з тими політичними елементами, що були в тюрмі, по лінії згуртування і мобілізації національних зусиль під керівництвом нового національного проводу".

ДОПОВІДЬ П. КОЖЕЦА

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Української Вільної Академії Наук і Науково - го Товариства в Америці тут у неділю, 6-го грудня ц. р., о год. 2-ій по полудні в Будинку УВАН при 206 100-та вулиця відбудеться доповідь Павела Кожеца з Національного дослідчого центру в Парижі на тему: „Державна національна політика та взаємини між меншинами в Польщі".

КУРС ВИГОТОВЛЕННЯ ПРИКРАС НА ЯЛИНКУ В УМ

Ню Йорк, Н. Й. — Український Музей, який, як відомо, приміщується при 203 Друга авеню, влаштовує курс виготовлення традиційних прикрас на ялинку для молоді і дорослих в днях 5, 6, 12 і 13-го грудня в годинах 2-4 по полудні. Вступи: не-члени — 3,50, члени 3, студенти і емерити 2,75 долярів. Діти до 12-го року безкоштовно.

Американці про В.Бачинського

Ікона Рождество В.Бачинського в церкві Св.Марії

З приїздом після Другої світової війни української еміграції до З'єднаних Стейтів Америки оживилось тут зорганізоване українське життя; збільшилося число парохій українських церков, пожвавилось громадське життя нашого поселення на цьому новому континенті.

До новозорганізованого українського осередку належить Колчестер. В цьому містечку Коннектикат за почином нової іміграції заложено нову парохію Української Католицької Церкви й збудовано в 1956 році церкву Успення Матері Божої і парохіяльний дім.

Новозбудована церква міститься при шосе 2, яке провадить до Гартфорду. Під цю пору цю церкву розмальовує наш мистець Володимир Бачинський і про його мистецтво широко заговорила тамошня американська преса: „Норвич Бюллетин" з 1-го квітня ц.р. й „Сандей Бюллетин" 8-го листопада 1981 року.

„Норвич Бюллетин" помістив на першій сторінці копію ікони В.Бачинського „Воскресіння", пояснюючи при тому про тисячолітню традицію християнства в Україні. Там читаємо, що мистець В.Бачинський має виготовити для цієї церкви 25-ть ікон, що будуть прикрашувати внутрішній вигляд української святині.

Парох о.Юрій Лукачик, уродженець Пенсильванії, перебрав цю парохію в 1980 році й дав кореспондентові „Норвич Бюллетин" інтерв'ю, вказавши на велике прив'язання українського народу до свого обряду: „Ми маємо свою власну багату традицію. Ми не потрбуємо копіювати латинські ідеї, — тобто ми не потребуємо латинізувати нашу церкву".

Цей щоденник присвятив нашому мистцеві першу й п'яту сторінки, вмістивши чотири копії ікон роботи В. Банинського та його коротку біографію. В „Сандей Бюллетин" читаємо, що В. Бачинський на протязі півтора року працює над іконами для церкви Успення Матері Божої в Колчестері. На підставі контракту з парохом о. Ю.Лукачиком, мистець має виготовити 25-ть ікон. Його праця зближається до закінчення. Ікони є оригінальними проєктами маестра Бачинського й ними вдоволений о. Юрій.

Католицький часопис „Де Вандерер" перевидав одну ікону „Різдво" В.Бачинського в серії своїх різдвяних карток, як також, одну з ікон видасть з нагоди Великодніх свят. Ці ікони вже прикращують церкву в Колчестері.

В.Бачинський закінчив Національну Академію Мистецтва в Ню Йорку. Наша громада мала нагоду оглядати його мистецький дорібок на його індівідуальній виставці в Українському Мистецькому Клюбі в Ню Йорку й в американських мистецьких ґалеріях. Він зачисляється до категорії мистців сюрреалістів. Він одружений з Оленою Богачевською. Подружжя має дві дочки — Маю і Ніну. Вони живуть у Вудстаку, Н.Й. Батьки Володимира Татіяна і Евстахій, і його брат Юліян з дружиною Марією живуть в Ню Йорку. Юліян—відомий підприємець і щедрий жертводавець на добродійні цілі.

Згадавши коментарі американської преси про мистця Володимира Бачинського, автор цих рядків звернув увагу на велике значення нашого церковного мистецтва, що його наші мистці творять на цьому континенті й яким захоплюються мешканці ЗСА. З нашим церковним мистецтвом мистці мають нагоду пропагувати в американському світі історію української церкви й тисячолітнє прив'язання українського народу до своєї церкви, своїх традицій і свого обряду, що наглядно видно з цитованих рядків американських газет.

Роман С. Голіят

ВИСВІТЛЕННЯ ФІЛЬМІВ НОВИЦЬКОГО В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Заходами 119-го Відділу СУА тут в неділю, 6-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні у церковній залі при 21 Шонард пл. д-р Ярослав Мокцюк висвітлить два фільми продукції Славка Новицького: „Відгомін минулого", випущений заходами Осередку української культури й освіти в Канаді, „Стріча з сучасним мистецтвом". Вступ три доляри від особи з кавою і солодким.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — В неділю, 6-го грудня ц.р., від год. 9-ої ранку до 2-ої по полудні в залі церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню відбудеться Різдвяний базар, що його влаштовує 86-ий Відділ Союзу Українок Америки. Базар різноманітний — ручно мальовані кулі на ялинку, свічки, вишивки, кераміка, ведмедики в вишиваних гуцульських кептариках, образи: В. Васічко, Г. Гивель, Х. Головчак-Дюбері, К. Іваницька, К. Кричевська, М. Олійник, Х. Ролянд, О. Сибірний; біжутерія, платівки, домашнє печиво, різні виграші, несподіванки.

Замість квітів на могилу

бл. п. інж.

Осипа Бандери

складаємо 30.00 дол. на Гарвардський ФКУ.

Софія й Роман ТЕРЛЕЦЬКІ

✝

З глибоким сумом повідомляємо Приятелів і Знайомих, що з волі Всевишнього відійшов, несподівано у Вічність 9-го листопада 1981 року, на 79-му році трудолюбивого життя,

сл. п.

ОСТАП ГУК

маґістер права й економіки; член ОУН, політичний в'язень польських тюрем, довголітній голова, а пізніше секретар ОДВУ — Відділ 8-ий в Клівленді, член Управ УЗО, Пласт-приюту, „Рідна Школа", визначний громадський і політичний діяч на Зах. Землях України і в Америці.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ з участю чисельного громадянства відбулися 11 і 12-го листопада. Величавий похорон з української католицької церкви св. апп. Петра і Павла відбувся 13-го листопада 1981 року.

Опечаленій Дружині і Дітям Покійного висловлюємо щирі співчуття.

Нехай вільна земля Вашінґтона буде Йому легкою.

ВІДДІЛ 8-ий ОДВУ — Клівленд

✝

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 29-го листопада 1981 року, відійшла у Вічність, на 87-му році життя,

наша Дорога МАМА, ТЕЩА і БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА БАБЯК

з ТЕРЛЕЦЬКИХ

вдова по бл. п. Францові Бабякові, судді і адвокатові у Бережанах.

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 1-го грудня 1981 р. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 2-го грудня 1981 року з того ж заведення до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар.

Горем прибиті:

ІРЕНА СУСЬКА — доня
МИХАЙЛО — зять
УЛЯНА — внучка
Ближча і дальша Родина в Канаді

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 28-го листопада 1981 року відійшов у Вічність, на 63-му році життя,

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО та БРАТ

бл. п.

ПАВЛО ПЕЛЬО

ПАНАХИДА у понеділок, 30-го листопада 1981 року, о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Bromirski при Warren Street у Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОХОРОН у вівторок, 1-го грудня 1981 року, о год. 8:30 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви свв. апп. Петра і Павла при Бентлі Авеню у Джерзі Сіті, а опісля на цвинтар у Норт Арлінґтон, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
доньки:
КАТРУСЯ ДОМАРЕЦЬКА з чоловіком МИРОНОМ і дітьми
та ІВАНКА ФІҐОЛЬ з чоловіком ЛЕСИКОМ та дітьми
брати:
ІВАН з родиною
МИХАЙЛО з родиною
і ближча та дальша Родина в Америці і Україні

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСО „ТРИЗУБ"—ГАНҐЕРІЯН С К 3 : 0

Дня 8-го листопада ц.р. І – ша дружина копаного м'яча „Тризуба" здобула другу зчерги перемогу в змаганнях за першенство „Мейджор Дивізії" „Юнайтед Сакар Ліґ" Пенсильванії, цим разом з мадярським клюбом, що виступає під цією англомовною назвою вислідом 3:0. Усі три голі для „Тризуба" здобули МекАлістер 2 і МекВіллімс в першій половині гри. Завдяки двом останнім перемогам „Тризуб" покращав свою позицію в показнику табелі гор і цим самим закінчив першу половину сезону вище загрозливого місця, з якого міг випасти до нижчої І-ої Дивізії.

Вслід за першою дружиною цим разом виграла і резерва „Тризуба", що перемогла мадярську резерву вислідом 2:1. Переможні голі для „Тризуба" стрілили: Елсворт і Харечко.

Чергової поразки, одначе, зазнала учнівська дружина „А" з учнями „Факс Чейс" високим вислідом 0:8. Учнівська „Б" програла свою зустріч з учнями „Бастлетон" 1:4 Єдиного ґоля для „Тризуба" стрілив учасник Спортової Школи „Ч.Січі" Христіян Кульба.

Л.Костюк

УСК НЮ ЙОРК — АСТОРІЯ „РЕД ЛАЙОНС" 0:2

УСК НЮ ЙОРК — СТ. ДОМІНІК С К 1 : 0

У двох останніх змаганнях, що відбулися 18-го жовтня і 8-го листопада ц.р. І-ша дружина УСК-у здобула дві цінні точки. Виступивши в ослабленому складі, наша дружина програла на виїзді з сильним клюбом „Ред Лайонс" вислідом 0:2. В чергових змаганнях вже в повному складі УСК здобув перемогу 1:0 і цим самим віддалився на щаблю вище від цього клюбу, який в показнику табелі гор займає передостаннє місце в ІІ-ій Дивізії (Південь) Космополітальної Ліґи. Крім І-ої дружини, в цій же дивізії між резервовими дружинами УСК займає друге місце

У складі І-ої дружини виступають: В.Квавієр, М.Чарний, Р.Феррарі, А.Мицак, Мих. Чарний, С.Коваленко, Р.Сільва, А.Соловейко, Р. Гупало, Ф.Бельтран, Е.Гармон, А.Ґомез, К.Кардона, Ґ.Пассос, О.Вербицький. Провідник і тренер дружини Степан Коваленко.

С.К.

УСВТ „Ч. СІЧ" — ПЕРШУНОМ ВІДБИВАНКОВОГО ТУРНІРУ ЮСВБА

Успішно розпочала свій черговоий сезон чоловіча відбиванкова дружина „Ч. Січ". Взявши участь в І-му турнірі Відбиванкової Асоціяції ЗСА, що відбувся в суботу, 14-го листопада ц.р., в Нюарку, наша дружина безконкуренційно здобула перше місце і трофії чемпіонів турніру.

В звітовому турнірі взяло участь усіх 10-ть кращих дружин із стейтів Ню Джерзі і Ню Йорку, які спочатку змагалися у двох рівнорядних підгрупах. Після закінчення їх по дві дрижини, які зайняли кращі місця, ввійшли до півфіналів, а перемож ці з них до фіналу.

„Ч.Січ" перемогла в своїй групі: ВК Технічний Інститут з Нюарку15:7, 15:6; Рінґвуд ВК 15:7, 15:11; „Довнстейт" ВК15:6, 15:12; ремісувала з „Вест Сайд" І ВК 11:15, 15:8 і таким чином зайняла перше місце в своїй підгрупі. В півфіналі „Січовики" елімінували ВК Лонг Айленд 15:11, 15:8 і, остаточ но в фіналі перемігши „Вест Сайд"ВК 15:9, 15:6, здобули звання першунів турніру.

В загальному дружина „Ч.Січі", що як і жіноча, єдина репрезентує українців в цій ділянці спорту в східній Відбиванковій Асоціяції ЗСА, показала гру на вищому рівні та цим зробила на присутніх американських спортових діячів помітне враження.

Не зважаючи на початок сезону, наші відбиванки грали скоординовано та з великим бажанням здобути перемоги. Любителі відбиванки насолоджувалися грою колишнього змагуна Збірної ЗСА Нестора Паславського (тренера „Ч.Січі"), його могутніми стинками, яким пробували дорівнювати вправні стиначі Роман Бойчук і Д. Емич. Добре заграли наші відбиванкарі при сітці, влучно бльокуючи удари суперників. Чолова трійка дружин в кінцевому показнику табелі гор турніру:

УСВТ „Ч.Січ" Нюарк
„Вест Сайд" УМСА І Н.Й.
В.К. Лонг Айленд, Н.Й.

Склад „Ч.Січі": Н.Паславський, Д.Гунчак, Т.Кольман, Д.Емич, Б.Іваськів, І.Костецький, Р.Бойчук, М. Гаптон. До цього складу мають ще ввійти: А.Голинський, Ю.Темницький та кілька інших відбиванкарів. Провідник д-р Тарас Гунчак.

КОПАНИЙ М'ЯЧ

УСВТ „Ч. СІЧ" — ПЕТЕРСОН БСК 3 : 0

УСВТ „Ч. СІЧ" (УЧНІ)—ЛИНДГИРСТ (УЧНІ) 2:1

Переможні ґолі для „Ч.Січі" здобули випускники Спортової Школи „Ч.Січі" Богдан Ґбур і Мирон Кравчук. Склад „Ч.Січі": Медюх, В.Федоренко, М.Рикійо, Б.Полянський, Т.Федоренко, М.Кравчук, Я.Твардовський, Б.Ґбур, Я.Павлик, Т. Бортник, Б.Науменко. Провідники: Б.Кравчук і А.Ґбур.

УСВТ Ч.СІЧ' (НОВАКИ)--ЛИНДГИРСТ (НОВАКИ) 1 : 0

Єдиного ґоля для „Ч.Січі" стрілив учасник Спортової Школи „Ч.Січі" Юрій Іванків. Склад „Ч.Січі": Т.Науменко, П.Альтерий, В.Фарміґа, Г.Сергіїв, Ю.Ворох, І. Іваськів, П.Полянський, О. Ролянд, О.Василак, Т.Федоренко, С.Презимірський, Я. Світличний, М.Матияш . Провідник Богдан Іванків.

СК СУМ-А „КРИЛАТІ" ЙОНКЕРС ЛІДЕРОМ ІІІ ДИВІЗІЇ

Відбувши досі п'ять ліґових змагань І-ша дружина СК СУМ-А „Крилаті" Йонкерс, яка в цьому сезоні виступає в ІІІ-ій Дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліґ" в Ню Йорку, здобула десять точок і займає на усіх 11-ть клюбів тієї дивізії перше місце. В цій лізі не існує заборони, подібної до Космопоiтальної, виступати поодиноким дружинам теж під своїми етнічними назвами. Перша дружина СК СУМ-А „Крилаті" виступає під назвою „Йонкерс Юкрейнієнс".

(от)

Ще про успіхи нашої молоді

Д-р Михайло Лонґ

Миллвілл, Н.Дж. — Здається немає батьків, які не бажали б дати своїм дітям високу освіту і побачити їх ба становищах лікаря, адвоката, професора, інженера або в якійсь іншій важливій професії. Одначе, не всіх батьків бажання сповняються, бож одні не є фінансово спроможні, а інші хоч і можуть післати дітей на високі студії та, на жаль, діти незацікавлені довгими роками навчання.

Не думав так щойно „спечений" молодий адвокат д-р Михайло Лонґ, який закінчив в липні ц.р. студії права з найкращими оцінками в Нюйоркській школі права.

Михайло Лонґ народився 1957 року в Миллвіллі, Н.Дж. (фармерська околиця) в родині Мартона і Галини Лонґ, батьки якої Василь і Анна Василенки були свідомими українцями, що зуміли защепити любов і пошану до своєї української католицької церкви та свого народу своїй доні Галині. Тому бажанням матері Галини було, щоб малий Михась ішов слідами діда Василя. Вже відмалечку він належав до УКЦеркви в Миллвіллі, де довгими роками був вівтарним хлопцем. Там же належав і до Українського Клюбу Молоді, а також був здібним танцюристом в танцювальному ансамблю „Чайка".

Початкову і середню освіту Михайло одержав в місцевій публічній і середній школах, а високу — в Комберланд Кавнті коледжі та Ротґерс університеті. Студії права закінчив із найкращими оцінками в Ню Йорку.

У віці 16-ти років, бувши вже в середній школі, молодий Михась відчув зацікавлення до політики і вступив в Демократичну партії. Від того часу весь вільний час він присвячував кандидатам локальної позиції, а відтак вів акції під час виборів конґресменів, сенатора, губернатора і президента ЗСА. Обрані законодавці оцінили працю молодого студента, а конґресмен Вілім Гаджес, за якого він вів пропаґанду, запросив його 1980 року до приватного бюра в Вашінґтоні, де він працював повних два місяці у різних ділянках. Тоді він був на третьому році права і це йому дало можність поширити свій політичний світогляд.

Цього року, закінчивши право, адвокат д-р Михайло Лонґ знову присвятив весь свій час для виборчої кампанії демократичних законодавців, а головно вів кампанію за вибір на губернатора стейту Ню Джерзі конґресмена Джеймса Флоріо.

Слід підкреслити, що адвокат д-р Михайло Лонґ є першим з українського роду у тій околиці, що здобув диплом адвоката. Пишаються ним не лише його батьки, але і вся українська громада околиць Милвілл, Вайнленд, Вудбайн і Вайлвуд. А головно тому, що новий адвокат постановив відкрити свою канцелярію в місці народження і тим самим служити в першу чергу своїм землякам.

Д-р Михайло Лонґ належить до УНСоюзу і є членом 347-го Відділу в Миллвіллі. Багато успіхів в професійній праці молодому адвокатові бажає Управа Відділу.

Дарія Цапар
секретарка Відділу

АДВОКАТИ ДЖАНА В. ГІНКЛІ, ВИКОНАВЦЯ атентату на президента Роналда Реґена в дні 30-го березня ц.р., під час якого були поранені ще три інші особи і який має стати перед судом вже 4-го січня 1982 року, попросили федерального окружного суддю, щоб він наказав вислати Гінклі до психіятричного шпиталю тому, що він може поновно старатися відібрати собі життя. Оборонці переслали на руки судді також зізнання двох психіятрів, які підтверджують таку можливість. Суддя Беррінґтон Паркер переслухуватиме в перших днях грудня ц.р. свідків, які мають відношення до цієї справи, зокрема адміністраторів в'язниці у якій перебуває Гінклі і лікарів. Речники Департаменту справедливости натомість заявили, що вони проситимуть суддю наказати перенести Гінклі до федеральної в'язниці в Батнер, Північна Каролайна, де існують кращі можливості нагляду і більша контроля відвідувачів.

Янґставн і околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Янґставн, Огайо

повідомляє, що

в суботу, 12 грудня 1981 р., о год. 6-ій веч. в залі української православної церкви свв. Петра і Павла

при Bella Vista Avenue, ЯНҐСТАВН, Огайо

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

в яких обов'язані взяти участь усі члени Оружного Комітету, Конвенційні Делеґати та Урядники таких Відділів УНСоюзу:

Тітусвил, Па. — 72, Ню Кесел, Па. — 74, Кемпбелл — 119 і 218, Шарон, Па. — 386, Янґставн — 140, 230, 274 і 348.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення передконвенційної кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь:

Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

ЕСТЕЛЛА ВОЛОШИН, *голова* — МАРІЯ МАКАР, *секретар*